

Jakt och viltvård

Sammanfattning

I betänkandet behandlas sammanlagt 101 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2003 och 2004 om jakt och viltvård. I motionerna tas upp frågor om bl.a. skydds jakt på initiativ av enskild med och utan tillstånd, beslutsnivån, ersättning för rovdjursangrepp, illegal jakt, fångstredskap samt eftersök av vilt. Vidare behandlas frågor om bl.a. jakt på säl, björn och lo samt åtgärder mot vildsvinsstammen. Även frågor om djurskyddsaspekter på jakt, älgjakt, viltvårdsområden samt småviltsjakt ovanför odlingsgränsen behandlas. Ett flertal motioner tar upp frågor där riksdagen i huvudsak har delegerat beslutanderätten till regeringen.

Utskottet avstyrker 21 motionsyrkanden (s, m, fp, kd, v, c) om skydds jakt på initiativ av enskild med och utan tillstånd samt om beslutsnivån vid sådan jakt. Utskottet avstår från att behandla motionerna mer utförligt i sak. Utskottet hänvisar därvid till de riktlinjer för förändring av utskottens arbetsformer som riksdagen, på förslag av Riksdagskommittén, ställt sig bakom, till fördjupad utskottsbehandling tidigare under mandatperioden och till utskottets långtidsplanering.

Utskottet avstyrker även övriga motionsyrkanden med hänvisning till bl.a. riksdagens beslut år 2001 om en samlad rovdjurspolitik, till tidigare ställningstaganden på de olika områdena och till det arbete som pågår framför allt i Regeringskansliet med dessa frågor.

I betänkandet finns 31 reservationer och två särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	8
Ärendet och dess beredning.....	8
Utskottets överväganden.....	9
Frågor om skyddsjakt som har behandlats tidigare under mandatperioden	9
Livskvaliteten i vargtäta områden.....	10
Vissa jaktbrott.....	11
Jakt på säl.....	13
Jakt på björn.....	14
Ersättning för rovdjursangrepp m.m.	15
Vildsvin.....	19
Jakt på älg.....	20
Småviltsjakt ovanför odlingsgränsen.....	22
Viltvårdsområden.....	25
Administrativa frågor.....	26
Övriga frågor.....	33
Reservationer.....	38
1. Vissa jaktbrott, punkt 3 (v, mp).....	38
2. Jakt på säl, punkt 4 (m, kd, c).....	38
3. Varmintkolor, punkt 5 (m).....	39
4. Jakt på björn, punkt 6 (kd).....	39
5. Ersättning för rovdjursangrepp m.m., punkt 7 (m).....	39
6. Ersättning för rovdjursangrepp m.m., punkt 7 (fp).....	40
7. Ersättning för rovdjursangrepp m.m., punkt 7 (kd).....	41
8. Ersättning för rovdjursangrepp m.m., punkt 7 (c).....	41
9. Vildsvin, punkt 9 (kd).....	42
10. Dubbelregistrering vid älgjakt, punkt 10 (m, c).....	42
11. Dubbelregistrering vid älgjakt, punkt 10 (kd).....	43
12. Småviltsjakt ovanför odlingsgränsen, punkt 12 (fp).....	43
13. Småviltsjakt ovanför odlingsgränsen, punkt 12 (kd).....	44
14. Viltvårdsområden, punkt 13 (m).....	44
15. Viltvårdsavgift för ungdomar, punkt 15 (m).....	45
16. Minskade klövviltsstammar, punkt 16 (mp).....	45
17. Rörelsehindrades möjligheter att delta i jakt, punkt 17 (m, kd, c).....	46
18. Kvinnors medverkan när det gäller rovdjursfrågor, punkt 18 (v, mp) .	46
19. Krav på kontinuerliga skjutprov, punkt 20 (v, mp).....	47
20. Jaktgäst vid lodjursjakt, punkt 21 (kd).....	47
21. Fångstredskap, punkt 22 (mp).....	47
22. Eftersök av vilt, punkt 23 (m).....	48
23. Eftersök av vilt, punkt 23 (kd).....	48
24. Eftersök av vilt, punkt 23 (c).....	49
25. Jaktetiska principer, punkt 24 (kd, mp).....	49
26. Jaktetiska principer, punkt 24 (v).....	50
27. Djurskyddsaspekter på jakt, punkt 25 (mp).....	50
28. Utsättning av uppfött vilt, punkt 26 (kd).....	51

29. Åtgärder mot vildgässens skadegörelser, punkt 28 (c).....	51
30. Jakt på morkulla, punkt 29 (mp).....	51
31. Jakt på svärta, punkt 30 (v, mp).....	52
Särskilda yttranden.....	53
1. Frågor om skyddsjakt som har behandlats tidigare under mandatperioden, punkt 1 (m, kd, c).....	53
2. Djurskyddsaspekter på jakt, punkt 25 (mp).....	53
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	54
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003.....	54
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004.....	57

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Frågor om skyddsjakt som har behandlats tidigare under mandatperioden**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ306 yrkande 1, 2004/05:MJ204 yrkande 1, 2004/05:MJ289 yrkandena 1 och 2, 2004/05:MJ305 yrkandena 2 och 4, 2004/05:MJ311 yrkande 2, 2004/05:MJ320, 2004/05:MJ336, 2004/05:MJ352 yrkandena 1 och 3, 2004/05:MJ397 yrkandena 5 och 6, 2004/05:MJ410 yrkande 1, 2004/05:MJ424, 2004/05:MJ482, 2004/05:MJ503 yrkandena 4–7 och 2004/05:N414 yrkande 10.

2. **Livskvaliteten i vargtäta områden**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ306 yrkande 4 och 2004/05: MJ397 yrkande 4.

3. **Vissa jaktbrott**

Riksdagen avslår motion 2004/05:MJ289 yrkandena 3 och 4.

Reservation 1 (v, mp)

4. **Jakt på säl**

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:MJ433 yrkande 1 och 2004/05: MJ462.

Reservation 2 (m, kd, c)

5. **Varmintkulor**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ294 yrkande 2 och 2004/05: MJ344 yrkande 2.

Reservation 3 (m)

6. **Jakt på björn**

Riksdagen avslår motion 2003/04:MJ447 yrkande 8.

Reservation 4 (kd)

7. **Ersättning för rovdjursangrepp m.m.**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ290 yrkande 2, 2003/04:MJ306 yrkande 3, 2003/04:MJ355 yrkandena 3 och 4, 2003/04:MJ391 yrkande 3, 2003/04:MJ399 yrkandena 42 och 43,

2003/04:MJ412 yrkande 11, 2004/05:MJ305 yrkande 3, 2004/05:MJ364 yrkandena 1 och 2, 2004/05:MJ369 yrkande 31, 2004/05:MJ397 yrkande 3 och 2004/05:MJ410 yrkandena 2 och 3.

Reservation 5 (m)

Reservation 6 (fp)

Reservation 7 (kd)

Reservation 8 (c)

8. Rovdjursskador vid fäbodbruk m.m.

Riksdagen avslår motion 2003/04:Bo202 yrkande 2.

9. Vildsvin

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ213, 2003/04:MJ283, 2003/04:MJ321, 2003/04:MJ356, 2004/05:MJ390 yrkandena 1 och 2, 2004/05:MJ475 yrkandena 1 och 2 samt 2004/05:MJ484.

Reservation 9 (kd)

10. Dubbelregistrering vid älgjakt

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ404 yrkande 14, 2003/04:MJ447 yrkande 1, 2004/05:MJ215 och 2004/05:MJ266.

Reservation 10 (m, c)

Reservation 11 (kd)

11. Förvaltning av älgstammen

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ390 och 2004/05:MJ503 yrkande 2.

12. Småviltsjakt ovanför odlingsgränsen

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ275, 2003/04:MJ447 yrkande 3, 2004/05:MJ264 yrkandena 1 och 2 samt 2004/05:MJ303.

Reservation 12 (fp)

Reservation 13 (kd)

13. Viltvårdsområden

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ447 yrkande 12, 2004/05:MJ452 och 2004/05:MJ518.

Reservation 14 (m)

14. Viltvårdsavgift

Riksdagen avslår motion 2004/05:MJ476.

15. Viltvårdsavgift för ungdomar

Riksdagen avslår motion 2003/04:MJ250.

Reservation 15 (m)

16. Minskade klövviltsstammar

om åtgärder för minskade klövviltsstammar. Därmed avslår riksdagen motion 2004/05:MJ434 yrkande 14.

Reservation 16 (mp)

17. Rörelsehindrades möjligheter att delta i jakt

Riksdagen avslår motion 2004/05:MJ221.

Reservation 17 (m, kd, c)

18. Kvinnors medverkan när det gäller rovdjursfrågor

Riksdagen avslår motion 2004/05:MJ289 yrkande 6.

Reservation 18 (v, mp)

19. Det nationella rovdjursrådet och de regionala rovdjursgrupperna

Riksdagen avslår motion 2004/05:MJ369 yrkande 30.

20. Krav på kontinuerliga skjutprov

Riksdagen avslår motion 2004/05:MJ350 yrkande 10.

Reservation 19 (v, mp)

21. Jaktgäst vid lodjursjakt

Riksdagen avslår motion 2003/04:MJ447 yrkande 7.

Reservation 20 (kd)

22. Fångstredskap

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ304 och 2003/04:MJ424 yrkandena 2–4.

Reservation 21 (mp)

23. Eftersök av vilt

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ332, 2003/04:MJ447 yrkande 9, 2004/05:MJ352 yrkande 2, 2004/05:MJ422 och 2004/05:MJ523.

Reservation 22 (m)

Reservation 23 (kd)

Reservation 24 (c)

24. Jaktetiska principer

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ447 yrkandena 10 och 11 samt 2004/05:MJ350 yrkande 12.

Reservation 25 (kd, mp)

Reservation 26 (v)

25. Djurskyddsaspekter på jakt

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ273 yrkandena 1 och 2, 2003/04:MJ302, 2003/04:MJ424 yrkande 1 och 2004/05:MJ310.

Reservation 27 (mp)

26. Utsättning av uppfött vilt

Riksdagen avslår motion 2003/04:MJ447 yrkande 4.

Reservation 28 (kd)

27. Vissa fångstmetoder

Riksdagen avslår motion 2004/05:MJ314 yrkandena 2 och 3.

28. Åtgärder mot vildgässens skadegörelser

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:MJ212 och 2003/04:MJ286.

Reservation 29 (c)

29. Jakt på morkulla

Riksdagen avslår motion 2003/04:MJ420.

Reservation 30 (mp)

30. Jakt på svärta

Riksdagen avslår motion 2003/04:MJ421.

Reservation 31 (v, mp)

Stockholm den 15 februari 2005

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Catharina Elmsäter-Svärd

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Catharina Elmsäter-Svärd (m), Åsa Domeij (mp), Sinikka Bohlin (s), Rune Berglund (s), Rolf Lindén (s), Christina Axelsson (s), Lars Lindblad (m), Carina Ohlsson (s), Sverker Thorén (fp), Jan Andersson (c), Jan-Olof Larsson (s), Bengt-Anders Johansson (m), Christin Hagberg (s), Ann-Kristine Johansson (s), Björn von der Esch (kd), Sven-Erik Sjöstrand (v) och Marie Wahlgren (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utskottet behandlar i detta betänkande 101 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2003 och 2004. Flertalet av de frågor som avser bl.a. småviltsjakt ovanför odlingsgränsen, älgjakt, viltvårdsområden, eftersök av vilt och djurskyddsaspekter på jakt behandlades av utskottet senast våren 2003 i betänkande 2002/03:MJU9 Jakt och viltvård, och våren 2004 behandlades motioner om jakt på rovdjur i betänkande 2003/04:MJU18 Skyddsjakt på rovdjur m.m. Ett flertal nu aktuella motioner tar upp frågor där riksdagen i huvudsak har delegerat beslutanderätten till regeringen.

Vissa frågor om skyddsjakt som behandlats av utskottet tidigare under mandatperioden behandlas i detta betänkande i förenklad form. Det kan nämnas att utskottet vid sin fördjupade behandling våren 2004 av motioner om skyddsjakt på rovdjur m.m. föreslog att regeringen skulle se över regelverket angående skyddsjakt på initiativ av enskild utan tillstånd. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (bet. 2003/04:MJU18, rskr. 2003/04:191). Frågan bereds i Regeringskansliet.

Övriga motionsyrkanden avstyrks med hänvisning till bl.a. riksdagens beslut år 2001 om en samlad rovdjurspolitik (bet. 2000/01:MJU9, rskr. 2000/01:174), till tidigare ställningstaganden på de olika områdena och till det arbete som pågår framför allt i Regeringskansliet med dessa frågor.

Utskottets överväganden

Frågor om skyddsjakt som har behandlats tidigare under mandatperioden

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker 21 motionsyrkanden (s, m, fp, kd, v, c) om skyddsjakt på initiativ av enskild med och utan tillstånd samt om beslutsnivån vid sådan jakt. Utskottet avstår från att behandla motionerna mer utförligt i sak. Utskottet hänvisar till de riktlinjer för förändring av utskottens arbetsformer som riksdagen, på förslag av Riksdagskommittén, har ställt sig bakom, till fördjupad utskottsbehandling tidigare under mandatperioden och till utskottets långtidsplanering.

Utskottets ställningstagande

I betänkandet tar utskottet upp ett antal motioner rörande skyddsjakt från allmänna motionstiden 2003 och 2004. Utskottet har beslutat att dessa motioner skall behandlas på ett förenklat sätt. Bakgrunden till utskottets beslut är följande. På grundval av Riksdagskommitténs förslag (2000/01:RS1) har riksdagen godkänt vissa riktlinjer för förändringar av utskottens arbetsformer. Enligt dessa har utskotten rekommenderats att planera arbetet för hela valperioden med fördjupning på olika områden under olika år. Detta innebär på sikt bl.a. en viss förskjutning av utskottsarbetet från beslutsfattande med anledning av propositioner och motioner till att företa utredningar och analyser på eget initiativ. Vidare skall utskotten vid behov kunna förenkla motionsbehandlingen i de fall motionsförslagen avser frågor där beslutanderätten enligt utskottets uppfattning bör ligga kvar hos regeringen, en förvaltningsmyndighet eller hos kommunerna. Detta innebär att motionerna skall kunna avstyrkas utan någon mer ingående beredning i sak. I fråga om motionsförslag som upprepas bör vid förenklad behandling utskottet hänvisa till tidigare ställningstaganden.

Utskottet beslutade den 4 februari 2003 att anta en långtidsplan för utskottets arbete under resterande del av mandatperioden. Planen innebär i princip att varje ämnesområde inom utskottets beredningsområde behandlas minst två gånger under en valperiod. Minst en behandling under det andra, tredje eller fjärde riksmötet bör vara mer ingående och vid behov innehålla inslag av uppföljning, utvärdering och EU-bevakning.

Nu aktuella motioner från allmänna motionstiden 2003 och 2004 utgör i huvudsak upprepningar av tidigare väckta motioner. Motionerna avser skyddsjakt på initiativ av enskild som föregåtts av myndighets beslut och sådan jakt utan föregående myndighetsbeslut samt annan beslutanderätt i

skyddsjaksfrågor. Samtliga dessa frågor behandlades utförligt i samband med utskottets fördjupade behandling våren 2004 i betänkande 2003/04:MJU18 om skyddsjakt på rovdjur m.m.

Med hänvisning till det ovan anförda avstår utskottet från att nu mer utförligt i sak behandla motionerna 2003/04:MJ306 (fp) yrkande 1, 2004/05: MJ204 (m) yrkande 1, 2004/05: MJ289 (v) yrkandena 1 och 2, 2004/05: MJ305 (kd) yrkandena 2 och 4, 2004/05: MJ311 (fp) yrkande 2, 2004/05: MJ320 (s), 2004/05: MJ336 (m), 2004/05: MJ352 (c) yrkandena 1 och 3, 2004/05: MJ397 (fp) yrkandena 5 och 6, 2004/05: MJ410 (c) yrkande 1, 2004/05: MJ424 (c), 2004/05: MJ482 (c), 2004/05: MJ503 (kd) yrkandena 4–7 och 2004/05: N414 (fp) yrkande 10. Motionsyrkandena avstyrks.

Livskvaliteten i vargtäta områden

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till tidigare uttalanden och till pågående arbete på området avstyrker utskottet två motioner (fp) om lokala analyser av livskvaliteten i vargtäta områden.

Motionerna

I motion 2003/04: MJ306 (fp) begärs lokala analyser av livskvaliteten i vargtäta områden (yrkande 4). Yrkandet upprepas i motion 2004/05: MJ397 (fp) yrkande 4.

Utskottets ställningstagande

När det gäller samspelet mellan människa och rovdjur hänvisade utskottet våren 2004 bl.a. till Naturvårdsverkets reviderade åtgärdsprogram för varg och lo vari bl.a. framhålls betydelsen av ökade informationsinsatser för att genomföra riksdagens beslut om en sammanhållen rovdjurspolitik (bet. 2003/04: MJU18, rskr. 2003/04:191). Utskottet anförde vidare att insatser behövs framför allt för att befolkningen i blivande och existerande rovdjurstrakter skall få kunskap om hur man samexisterar med rovdjur i sin hembygd. Det räcker inte med enkel faktainformation utan det krävs dialog och delaktighet i förvaltningen av de stora rovdjuren. Ökad information om förebyggande åtgärder kan underlätta samexistens med rovdjur och hindra att nya konflikter och skador uppstår. Många aktörer – myndigheter, organisationer, djurparker, företag och enskilda – informerar i dag om rovdjur. Mångfalden gynnar möjligheten att nå ut till dem som behöver nås. De starka känslor som ofta väcks när man diskuterar rovdjur talar för att skilja myndighetsutövning och ett bredare informations- och kommunika-

tionsarbete. Det talar också för ett ökat informationsarbete regionalt. Utskottet hänvisade även till utredningen Förstärkta insatser för rovdjursinformation där Naturvårdsverket framför en rad förslag till ökade insatser.

Utskottet har inhämtat att Naturvårdsverket under år 2004 har haft 2,2 miljoner kronor för rovdjursinformation. Verket har även inlett arbete med en kommunikationsplan för rovdjursfrågorna och engagerat länsstyrelserna i det arbetet. Dessutom har verket stött Fjällmistras studier om attityder till rovdjur som skall redovisas under år 2005. Naturvårdsverkets bidrag gör att studien kan utökas från att avse fjällänen till att redovisa en bild av attityderna i hela landet. Utskottet vill även hänvisa till vad som sägs senare i detta betänkande om det nationella rovdjursrådet, de regionala rovdjursgrupperna och ytterligare medel till Svenska rovdjursföreningen. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna 2003/04:MJ306 (fp) yrkande 4 och 2004/05:MJ397 (fp) yrkande 4 avstyrks i den mån de inte kan anses tillgodosedda.

Vissa jaktbrott

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motionsyrkanden (v) om åtgärder mot grova jaktbrott med hänvisning till tidigare uttalanden och till pågående arbete på området. Jämför reservation 1 (v, mp).

Motionen

Enligt motion 2004/05:MJ289 (v) bör regeringen verka för att den som gjort sig skyldig till grovt jaktbrott fråntas vapen och jaktlicens (yrkande 3). Regeringen bör också se över hur straffsätser och straffskala tillämpas vid grova jaktbrott, t.ex. illegal jakt på rovdjur, i syfte att undersöka om rättstillämpningen är adekvat och speglar samhällets syn på att illegal jakt på rovdjur inte skall tolereras (yrkande 4).

Utskottets ställningstagande

Frågor om illegal jakt behandlades av utskottet senast våren 2004 (bet. 2003/04:MJU18, rskr. 2003/04:191). Utskottet hänvisade då till Naturvårdsverkets reviderade åtgärdsplaner för varg och lo där det framhålls att samhället gemensamt måste arbeta med att förebygga jaktbrott och se till att eventuella gärningsmän åtalas och döms. Den illegala jakten är det största hotet mot dagens rovdjursstammar, och krafttag måste tas på alla nivåer för att bekämpa den. Det måste ske såväl inom myndigheter och organisationer som av enskilda. Länsstyrelsen skall intensifiera arbetet med att förebygga jaktbrott, och enligt Naturvårdsverket bör en riktad kampanj övervägas.

Enligt Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdraget att i samråd med länsstyrelserna överväga hur arbetet med att förebygga jaktbrott kan kopplas till inventeringsverksamheten bör regeringen överväga en översyn av organisationen av jakttillsynen i landet. Erfarenheterna av hur jakttillsynen organiseras i våra nordiska grannländer, t.ex. Norge, kan enligt verket ligga till grund för en sådan utredning. För att förbättra möjligheterna att förebygga grova jaktbrott anser verket att regeringen vidare bör överväga en förstärkning av polisens och tullens resurser. Enligt redovisningen avser Naturvårdsverket att för egen del vidta åtgärder på bl.a. följande områden:

- Tydliggöra verkets föreskrifter när det gäller att förhindra faunakriminalitet och i de fall det redan inträffat arbeta för att gärningsmännen lagförs.
- Att inom ramen för förstärkta informationssatsningar om rovdjurspolitiken, som planeras under år 2004, särskilt ta upp frågan om grova jaktbrott. Om möjligt bör insatserna planeras och genomföras i samarbete med polis- och åklagarväsendet.
- Vidare kan en granskning övervägas av hur tillstånd att medföra vapen på skoter tillämpas. Länsstyrelserna kan ge tillstånd att medföra vapen på skoter om det behövs för renskötseln, för att exempelvis avliva skadade renar, eller om det annars finns särskilda skäl. Det kan gälla transport av vapen till jaktstugor eller jaktområden i samband med småviltsjakt, älgjakt eller skyddsjakt efter rovdjur.
- För att förhindra missbruk och möjliggöra effektivare tillsyn överväger Naturvårdsverket att föreslå att jakt inte får utföras samma dag som vapnet transporterats med skoter.
- Vidare övervägs att i högre grad än hittills begränsa jakttiden (kort jakttid), jaktområdet (väl definierat) och antalet jaktutövare (särskilda jägare) vid beslut om skyddsjakt för att minska riskerna att tillstånd till legal jakt missbrukas.

I redovisningen lämnas även förslag som rör arbetet inom länsstyrelserna, polis- och åklagarmyndigheterna samt forskningsprojekten.

Till detta kan läggas att illegal jakt är en återkommande fråga för Naturvårdsverkets råd för rovdjursfrågor. Enligt vad utskottet inhämtat var den också huvudtemat under Rovdjur 2004, det årliga mötet mellan rådet och de regionala rovdjursgrupperna. Även Vargsymposiet, som stöds av verket, hade illegal jakt som en viktig fråga.

Mot bakgrund av det anförda och i avvaktan på den fortsatta beredningen av Naturvårdsverkets förslag är utskottet inte berett att föreslå någon särskild riksdagens åtgärd med anledning av motion 2004/05:MJ289 (v) yrkandena 3 och 4.

Jakt på säl

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till tidigare ställningstaganden och till vidtagna och pågående åtgärder på området avstyrker utskottet fyra motionsyrkanden (m, c) om utvidgad jakt på säl och användande av s.k. varmintkolor. Jämför reservationerna 2 (m, kd, c) och 3 (m).

Motionerna

Enligt motion 2004/05:MJ433 (c) bör länsstyrelserna omedelbart ges i uppdrag att se över begränsningarna för var säljakt får bedrivas och i förekommande fall ta bort de begränsningar som hindrar att den årliga kvoten kan uppfyllas (yrkande 1). Även enligt motion 2004/05:MJ462 (c) behöver metoderna ses över, och länsstyrelsen bör åläggas att tillhandahålla användarvänligt kartmaterial över var jakten kan bedrivas. Yrkesfiskare med tillstånd att jaga bör få möjligheter att jaga från båt i direkt anslutning till fiskeredskapen. Därefter bör jakten utvärderas. Slutligen bör länsstyrelsen verka för att fällfångst av säl blir tillåten.

Frågan om s.k. varmintkolor vid skydds jakt på säl tas upp i motion 2003/04:MJ294 (m). Motionären hävdar att rikoschettrisen kan elimineras om varmintkolor fick användas i alla klass 1-vapen (yrkande 2). Yrkandet upprepas i motion 2004/05:MJ344 (m) yrkande 2.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet hänvisa till riksdagens tillkännagivande våren 2000 att regeringen i samråd med berörda myndigheter borde vidta åtgärder som gör det möjligt att bedriva någon form av jakt för att komma till rätta med de ekonomiska förluster och andra olägenheter som fiskenäringen drabbas av till följd av den ökande sälstammen (bet. 1999/2000:MJU17, rskr. 1999/2000:155 och 1999/2000:156). Även vintern 2003 behandlade utskottet ett flertal motioner om utökad skydds jakt efter bl.a. säl (bet. 2002/03:MJU9). Utskottet redogjorde då för det arbete som pågick på området, bl.a. Naturvårdsverkets förvaltningsplan för gråsälsbeståndet i Östersjön, och erinrade om att syftet med förvaltningsplanen är att ange efter vilka riktlinjer den svenska delen av gråsälsbeståndet i Östersjön bör förvaltas under de närmaste fem åren. Det framgår av planen att de förvaltningsinsatser som anges huvudsakligen styrs av målet att skapa förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling av ett livskraftigt gråsälsbestånd samt för en uthållig samexistens mellan gråsälarna och det kustnära yrkesfisket. Med det anförda och i avvaktan på det arbete som pågår på området avstyrkte utskottet då aktuella motionsyrkanden. Härtill kan läggas att utskottet har inhämtat att viss skydds jakt efter gråsäl har tillåtits i åtta Östersjölänen. Naturvårdsverket medgav år 2003 jakt på 170 gråsäl från

Östergötlands län och norrut. Motivet till utökning av området där jakt tillåts med Östergötland och Södermanland var en ökning av populationerna i dessa län. Jakttiden var den 16 april till den 31 december. 79 sälar har rapporterats fällda, varav 74 har bärgats. Den tidiga jaktstarten möjliggjorde jakt på is i Norrbotten, och här fälldes också hela kvoten på 36 sälar. Det huvudsakliga skälet till att jaktkvoterna inte fylls i övriga län är enligt Naturvårdsverket svårigheterna att skjuta säl. Jakten får endast ske från land eller från fast förankrad anordning. Enligt vad utskottet inhämtat har Naturvårdsverket för närvarande inte för avsikt att förändra sina föreskrifter rörande jaktmedel, men följer noga utvecklingen på ammunitionssidan, där en viss osäkerhet om effekterna av s.k. varmintkulor ännu kvarstår. Utskottet har vidare inhämtat att arbete pågår med Helcoms rekommendation rörande säljakt i syfte att få internationell acceptans för en jakt som rymms inom nuvarande populationsstorlek. Även frågan om tillstånd att använda fällor för säljakt kan komma att behandlas i detta sammanhang. Någon överenskommelse om en ny rekommendation har ännu inte kunnat ingås.

Utskottet har inhämtat att Naturvårdsverket senare har medgivit enskilda tillstånd till skydds jakt på gråsäl även i Kalmar län. I Hallands län och i Västra Götalands län har ett fåtal enskilda tillstånd till skydds jakt på knubbsäl medgivits. Under år 2005 inleds ett arbete för att försöka samordna sälförvaltningen i Östersjön.

Med det anförda föreslår utskottet att motionerna 2003/04: MJ294 (m) yrkande 2, 2004/05: MJ344 (m) yrkande 2, 2004/05: MJ433 (c) yrkande 1 och 2004/05: MJ462 (c) lämnas utan vidare åtgärd från riksdagens sida.

Jakt på björn

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till tidigare riksdagsbeslut om en sammanhållen rovdjurspolitik avstyrker utskottet ett motionsyrkande (kd) om att länsstyrelsen skall kunna fatta beslut om jakt på björn. Jämför reservation 4 (kd).

Motionen

Enligt motion 2003/04: MJ447 (kd) bör länsstyrelsen få befogenhet att inom länet, och genom lokalt förankrade förvaltningsplaner, fördela beviljad kvot av björn till länets jaktvårdskretsar. Motionärerna anser att de fördelar som finns med regionalt beslutsfattande har särskilt stor betydelse i de fall där det krävs en snabb beslutsprocess (yrkande 8).

Utskottets ställningstagande

Vid sin behandling våren 2004 av motioner om skydds jakt på rovdjur m.m. (bet. 2003/04:MJU18) erinrade utskottet om att det i riksdagens beslut om en sammanhållen rovdjurspolitik, förutom etappmål för varg, också ingick fastläggande av miniminivåer för björn och lodjur och etappmål för järv (bet. 2000/01:MJU9, rskr. 2000/01:174). Dessa nivåer och mål har som syfte att de stora rovdjuren långsiktigt bevaras i Sverige. De uppsatta nivåerna och målen har starkt bidragit till att skapa klarhet kring förvaltningen av de stora rovdjuren vilken tidigare inte har funnits. För den närmare förvaltningen av rovdjursstammarna finns förutsättningar angivna i jaktlagstiftningen, I propositionen om en sammanhållen rovdjurspolitik angavs att det finns fördelar med regionalt beslutsfattande, varför jaktförordningen har ändrats så att Naturvårdsverket får delegera till länsstyrelserna frågor om skydds jakt på enskilda djur av björn och lo som orsakar allvarliga skador eller olägenheter. Genom riksdagsbeslutet utökades möjligheterna för arternas överlevnad i Sverige samtidigt som bättre möjligheter gavs att hantera situationer med rovdjur som vållar skada eller olägenhet. Med det anförda föreslår utskottet att motion 2003/04: MJ447 (kd) yrkande 8 avstyrks i den mån den inte kan anses tillgodosedd.

Ersättning för rovdjursangrepp m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker med hänvisning till tidigare ställningstaganden, till ökad inventeringsverksamhet och till utökade anslag för viltskador motioner om ersättning för rovdjursangrepp på människa och på tamdjur samt ersättning för åtgärder för att minska skador (m, fp, kd, c). Ett motionsyrkande (c) om ersättningar för bl.a. rovdjursstängsel i syfte att underlätta för fåbodbruket avstyrks med hänvisning till tidigare uttalanden och pågående åtgärder på området. Jämför reservationerna 5 (m), 6 (fp), 7 (kd) och 8 (c).

Motionerna

Ett flertal motionsyrkanden behandlar frågan om utvidgad rätt till ersättning för skador på grund av angrepp av rovdjur. Enligt motion 2003/04: MJ290 (m, fp, kd, c) skall skada på människa eller kostnader för enskild med anledning av vargförekomst ersättas fullt ut av staten (yrkande 2). I motion 2003/04: MJ306 (fp) begärs att staten fullt ut och snabbt ersätter drabbade tamdjursägare eller andra drabbade för vargens skadegörelser (yrkande 3). Staten bör enligt motion 2003/04: MJ355 (c) svara för full täckning av extrakostnader som drabbar djurägare på grund av rovdjurens närvaro (yrkande 3). Enligt motionerna 2003/04: MJ391 (kd) yrkande 3 och

2004/05:MJ305 (kd) yrkande 3 bör full ekonomisk ersättning utgå vid rovdjursangrepp. Även i motion 2003/04:MJ399 (kd) yrkas att tamdjursägare och renägare skall erhålla full ekonomisk kompensation till följd av rovdjursangrepp (yrkande 42), och kompensation skall utgå också för rovdjursangrepp på tamdjur som inte är kopplade till näringsverksamhet (yrkande 43). Enligt motion 2003/04:MJ412 (c) måste djurägare ges ekonomisk trygghet för eventuella effekter som rovdjuren åsamkar (yrkande 11). I motion 2004/05:MJ364 (c) framhålls att principen om att den som åsamkar annan skada skall ersätta skadan måste fastslås (yrkande 1), och att staten skall ersätta de markägare som lidit ekonomisk skada på grund av en växande rovdjursstam (yrkande 2). Ytterligare insatser för att förebygga rovdjursangrepp och bidrag när skador uppstått efterlyses i motion 2004/05: MJ369 (fp). Informationen om förebyggande åtgärder bör förbättras och åtgärder inledas så snart tecken finns på kommande expansion i nya områden. Naturvårdsverket skall ha det övergripande ansvaret när det gäller beslut i skyddsjaksfrågor, och staten skall ge bidrag och ersättning för skador förorsakade av vilt (yrkande 31). Enligt motion 2004/05: MJ397 (fp) skall staten fullt ut ersätta drabbade tamdjursägare eller andra för vargens skadegörelser. Några schablonersättningar skall inte förekomma (yrkande 3). Eftersom det enligt motionärerna i motion 2004/05: MJ410 (c) inte är rimligt att den enskilde djurägaren skall behöva teckna särskilda försäkringar, skall full ekonomisk ersättning utgå både för djur som ingår i näringsverksamhet och för husdjur (yrkande 2).

I motion 2003/04: MJ355 (c) begärs att ersättningsreglerna utvidgas till att även omfatta kostnader för instängsling av hästar i områden med varg (yrkande 4). De djurägare som, för att skydda sina tamdjur mot rovdjur, måste sätta upp särskilda viltstängsel skall enligt motion 2004/05: MJ410 (c) hållas skadeslösa för den merkostnad som detta förorsakar (yrkande 3).

I syfte att underlätta fåbodbruket efterlyses i motion 2003/04: Bo202 (c) ett förenklat och mer ändamålsenligt regelsystem och förbättrade ersättningar för t.ex. rovdjursstängsel (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet erinra om den grundläggande principen att skador av vilt i första hand skall förebyggas och att detta huvudsakligen skall ske genom jakt (jfr bet. 2001/02: MJU18 s. 17). I fråga om ersättning för personskador orsakade av varg och andra rovdjur vill utskottet även erinra om att det enligt 12 § viltskadeförordningen numera är möjligt att erhålla ersättning för personskada av björn om det är uppenbart oskäligt att den skadelidande själv skall svara för de kostnader som skadan föranleder. Bakgrunden till bestämmelsen är ett tillkännagivande till regeringen vid riksdagsbehandlingen av regeringens proposition 2000/01:57 Sammanhållen rovdjurspolitik (bet. 2000/01: MJU9 s. 39, rskr. 2000/01:174). Utskottet anförde då att även om skador på människor till följd av rovdjursangrepp är ovanliga kan det inte uteslutas att ett rovdjur, främst björn, under olyck-

liga omständigheter angriper och skadar eller dödar en människa. För att minska risken för sådana olyckor bör informationsinsatserna om lämpligt beteende vid möte med björn utökas. Dessutom bör etablering av rovdjur i områden där risken för sådana olyckor är som störst förhindras eller i varje fall bör antalet individer i dessa områden minskas. Det ligger även ett ansvar på Naturvårdsverket, berörda länsstyrelser och det eller de rovdjurscentrum som kommer att inrättas att ge allmänheten information om hur man skall uppträda vid ett möte med björn och andra rovdjur, som alla måste behandlas med största respekt. Trots ett i dag väl utbyggt allmänt försäkringsskydd och goda möjligheter till kompletterande privat försäkringsskydd kan det inte bortses från att skador av rovdjur på människan kan leda till svåra ekonomiska påfrestningar för den som drabbas. Sådana konsekvenser av rovdjursförekomsten kan dessutom enligt utskottets mening leda till minskat förtroende för den statliga rovdjurspolitiken.

Som utskottet konstaterade våren 2001 (bet. 2000/01:MJU9) är bidrag för att förebygga skador ett viktigt led i rovdjurspolitiken, och bidrag till rovdjursräddning elstängsel i områden med fast vargförekomst har haft en avgörande betydelse för tamdjursägarnas syn på främst förekomsten av varg och björn. Genom den ökande inventeringsverksamhet som förordades i proposition 2000/01:57 Sammanhållen rovdjurspolitik kommer större kunskap att erhållas om antalet rovdjur i länen. Inventeringarna kommer att göra det möjligt att på ett betydligt bättre sätt än i dag närmare förutsäga var tamdjuren kan förväntas bli dödade om inte skadeförebyggande åtgärder vidtas. Utskottet delade regeringens uppfattning att, liksom hittills, ett fast belopp bör anvisas för fördelning mellan länen och att ersättning bör kunna lämnas för skador på tamdjur. Utskottet ansåg även att systemet med bidrag till förebyggande åtgärder i princip inte bör förändras. Detta ställningstagande kvarstår.

Beslut om bidrag för förebyggande åtgärder och ersättning för viltskador på annat än ren får enligt 11 § viltskadeförordningen (2001:724) lämnas av länsstyrelsen. Bidrag och ersättningar får lämnas i mån av tillgång på medel, dvs. någon rättighet för enskilda att få vare sig bidrag eller ersättning är inte föreskriven. För år 2002 anvisades under anslaget Ersättningar för viltskador m.m. 36 miljoner kronor för att förebygga skada av vilt och ersätta sådan skada i den mån den avser annat än renar. Beloppet var 11 miljoner kronor högre än vad som anvisades för budgetåret 2001. På tilläggsbudget (prop. 2001/02:100 s. 157, bet. 2001/02:FiU27) anslogs ytterligare 3,5 miljoner kronor på viltskadeanslaget för år 2002. För år 2003 anslogs motsvarande belopp (prop. 2002/03:1 utg.omr. 23 s. 40, bet. 2002/03:MJU2 s. 24), vilket innebar att anslaget utökades med 3,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Av budgetpropositionen för år 2005 (utg.omr. 23 s. 47) framgår att 2004 års inventeringar av järv, lo och varg visar att antalet lodjur minskat något i renskötselområdet i förhållande till föregående år. I övrigt är rovdjursantalet i stort sett oförändrat. I propositionen anförde regeringen att den anser det mycket viktigt att en strategisk

satsning görs för att introducera rovdjursstängsel i rovdjurens naturliga utbredningsområde, så att den konflikt som annars kan bli mellan rovdjurs-etablering och betesdrift undviks. Därför kommer en omfördelning att ske inom anslaget för att stärka insatserna utanför renbetesområdet då det gäller att förebygga skador på tamdjur. I regleringsbrevet för år 2005, anslaget 42:5 Ersättning för viltskador m.m., överförs därför 1 miljon kronor från bidrag till ersättning för rovdjursrivna renar till bidrag till ersättning för skador på annat vilt än ren.

Det bör i sammanhanget framhållas att Naturvårdsverket arbetar med att skapa en databas över rovdjursstammarna samt med frågor hur inventeringen skall organiseras. Allmänhetens informationsbehov skall också tillgodoses bättre än tidigare, och utskottet har inhämtat att Naturvårdsverket på sin hemsida informerar om möten med björn vid jakt. Utskottet vill även hänvisa till Naturvårdsverkets nationella råd för rovdjursfrågor till stöd för verkets arbete med att genomföra rovdjurspolitiken och till vad utskottet uttalar längre fram i detta betänkande om det nationella rovdjursrådet, de regionala rovdjursgrupperna och Svenska Rovdjursföreningen.

Sammanfattningsvis innebär det ovan anförda att utskottet inte har ändrat uppfattning i denna fråga och avstyrker därmed motionerna 2003/04:MJ290 (m, fp, kd, c) yrkande 2, 2003/04:MJ306 (fp) yrkande 3, 2003/04:MJ355 (c) yrkandena 3 och 4, 2003/04:MJ391 (kd) yrkande 3, 2003/04:MJ399 (kd) yrkandena 42 och 43, 2003/04:MJ412 (c) yrkande 11, 2004/05:MJ305 (kd) yrkande 3, 2004/04:MJ364 (c) yrkandena 1 och 2, 2004/05:MJ369 (fp) yrkande 31, 2004/05:MJ397 (fp) yrkande 3 och 2004/05:MJ410 (c) yrkandena 2 och 3 i den mån de inte kan anses tillgodosedda.

I samband med behandlingen av en sammanhållen rovdjurspolitik (bet. 2000/01:MJU9 s. 38) anförde utskottet att det bör finnas samma möjlighet för länsstyrelserna att lämna bidrag till förebyggande åtgärder för djur på löst skogsbete som för andra tamdjur om djuren ingår i näringsverksamhet. Utskottet förutsatte också (s. 29) att regeringen ägnar frågan om ersättning för djur som hålls på fritt bete i skogen vederbörlig uppmärksamhet och vid behov vidtar de åtgärder som kan anses påkallade (jfr bet. 2001/02:MJU18 s. 18). Numera gäller enligt 11 § viltskadeförordningen (2001:724) att länsstyrelsen får lämna bidrag till åtgärder för att förebygga skada av vilt på annat än ren. Ersättning för skada av vilt på annat än ren får lämnas om det är uppenbart oskäligt att den skadelidande själv skall svara för de kostnader som skadan föranleder. Det gäller sålunda inga särskilda regler för ersättning vid fåbodbruk, utan ersättning utgår som för andra tamdjur om djuren ingår i näringsverksamhet. Som utskottet tidigare och senast våren 2004 (bet. 2003/04:MJU9) har redovisat har riksdag och regering dock i flera sammanhang uttalat sin vilja att bevara och utveckla fåbodbruket, vilket förutom att vara bärare av kulturhistoriska värden också hyser utrotningshotade lantraser. I sammanhanget vill utskottet erinra om att det i Viltskadecenters regi pågår försök med förebyggande åtgärder mot viltska-

dor vid fåbodar. Med det anförda och med vad utskottet i tillämpliga delar anför ovan finner utskottet att syftet med motion 2003/04:Bo202 (c) yrkande 2 till stor del kan anses tillgodosett.

Vildsvin

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker tio motionsyrkanden (s, kd, c) om åtgärder mot vildsvinen. Utskottet hänvisar till tidigare uttalanden i frågan och till pågående åtgärder på området. Jämför reservation 9 (kd).

Motionerna

I några motioner tas frågan om vildsvinens skadegörelser upp. Enligt motion 2003/04:MJ213 (c) behövs jaktvårdsinsatser på bred front, och nya och mer effektiva jaktmetoder måste få tillämpas. Medel bör avsättas så att drabbade lantbrukare och skogsbrukare som lider ekonomiskt av vildsvinens skadegörelse kan få ersättning. Även i motion 2004/05:MJ390 (c) efterlyses jaktinsatser på bred front och mer effektiva jaktmetoder (yrkande 1). I motion 2003/04:MJ283 (kd) begärs en översyn av lagstiftningen i syfte att hålla vildsvinsstammen på en acceptabel nivå. Enligt motion 2003/04:MJ321 (s) bör regeringen utforma en vildsvinspolicy med syfte att begränsa vildsvinsstammens storlek, och i motionerna 2003/04:MJ356 (kd) och 2004/05:MJ475 (kd) yrkande 1 begärs att vildsvinets ökningstakt i Sverige begränsas med kraftfulla åtgärder. En kartläggning av problemen med vildsvinen efterlyses i motionens yrkande 2. Behovet av en vildsvinspolicy och om typgodkända burfällor påtalas i motion 2004/05:MJ484 (s). På samma sätt som för andra djurarter med problem med populationsstorleken bör en statlig vildsvinspolicy utformas, och Naturvårdsverket bör få i uppdrag att typgodkänna en nätfälla som jägarna kan använda.

Vikten av att stärka jordbruksarrendatorernas rätt vid viltskador orsakade av vildsvin betonas i motion 2004/05:MJ390 (c). Markägarens ersättningsansvar för allvarigare viltskador bör förtydligas och skärpas, och ansvarsfördelningen bör framgå av arrendekontraktet. Det bör bli lättare för arrendator att vid allvarliga vildsvinsskador kunna skjuta några djur (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Efter förslag av regeringen i proposition 1986/87:58 om jaktlag, m.m. beslöt riksdagen år 1987 att vildsvin skall få finnas frilevande i landet i begränsad omfattning (1986/87:JoU15, rskr. 1986/87:190). Det förutsattes att jakträttshavarna genom en lång allmän jakttid skulle bedriva en jakt av sådan omfattning att allvarigare skador kan undvikas. I enlighet med riks-

dagens intentioner har regeringen beslutat om en lång allmän jakttid på vildsvin i hela landet. Vildsvin, utom sugga som åtföljs av årsungar, får jagas under tiden den 16 april till den 15 februari medan årsunge av vildsvin får jagas hela året.

Det är enligt jaktlagen (1987:259) markägaren och jakträttshavaren som har ansvaret för viltvården. Detta innebär bl.a. att viltet skall vårdas i syfte att främja en med hänsyn till allmänna och enskilda intressen lämplig utveckling av viltstammarna.

Utskottet har inhämtat att framställningar från olika intressenter om olika åtgärder för att komma till rätta med de problem vildsvinen orsakar bereds i Jordbruksdepartementet. Enligt departementet kan möjligheten övervägas att ge Naturvårdsverket ett uppdrag vad gäller förvaltningen av vildsvinstammen. Utskottet har vidare inhämtat att Naturvårdsverket har givit tillstånd i enskilda fall (dispenser) om att under vissa villkor få använda vissa fällor för vildsvin. Enligt verket kommer dessa dispenser att kunna utgöra underlag för ett eventuellt beslut om typgodkännande av fällor för vildsvin. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2003/04:MJ213 (c), 2003/04:MJ283 (kd), 2003/04:MJ321 (s), 2003/04:MJ356 (kd), 2004/05: MJ390 (c) yrkandena 1 och 2, 2004/05: MJ475 (kd) yrkandena 1 och 2 och 2004/05: MJ484 (s) i den mån de inte kan anses tillgodosedda.

Jakt på älg

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker fyra motionsyrkanden (m, kd) om dubbelregistrering vid älgjakt och hänvisar till tidigare uttalanden och pågående utredning på området. Med hänvisning till det arbete i frågan som pågår i Regeringskansliet avstyrker utskottet även två motionsyrkanden (s, kd) om ny förvaltning av älgstammen. Jämför reservationerna 10 (m, c) och 11 (kd).

Motionerna

I motion 2003/04: MJ404 (m) yrkande 14 anfördes att dubbelregistrering av älgjaktslicenser orsakar stora problem i vissa områden i norra delen av landet och bör upphöra. Dubbelregistrering av älgjaktsrätten innebär enligt motion 2003/04: MJ447 (kd) en källa till konflikter mellan ortsbojaktlag och samebyns jägare. Den medför ökad olycksrisk och reser också frågan om markägares rätt till sin egen mark. I de fall anspråk på kompensation framförs har staten att i görligaste mån finna lösningar för detta (yrkande 1). Enligt motion 2004/05: MJ215 (m) orsakar dubbelregistrering vid älgjakt besvärande och onödiga konflikter mellan befolkningsgrupper ovanför odlingsgränsen. Den är olycklig och måste avskaffas. Även enligt motion 2004/05: MJ266 (m) skapar dubbelregistrering vid älgjakt stora och onö-

diga konflikter mellan renägande sameer och ortsbefolkning i vissa områden. Medlemmarna i sameby måste tillförsäkras den jakträtt de har i enlighet med renskötselrätten. Dubbelregistreringen måste avskaffas, och registreringen av älgjaksområdet förbehållas markägaren eller den till vilken markägaren upplåtit sin jakträtt.

Enligt motion 2003/04:MJ390 (s) minskar skogsbolagens sätt att bedriva älgjakt de boendes möjligheter till jakt. Det är därför nödvändigt att se över regelsystemet för älgjakten för att garantera bevarandet av älgstammen i Jämtlands län liksom rätten till jakt på lika villkor. En ny förvaltning av älgstammen efterlyses i motion 2004/05:MJ503 (kd). Den bör inkludera möjligheten att bygga viltbroar över trafikleder och bör i enlighet med subsidiaritetsprincipen medföra ökat ansvarstagande från de av jakt- och viltvården närmast berörda. Älgstammen bör förvaltas utifrån en avvägning av olika faktorer som ekologi, skogsbruk, jakt och rekreation, och regeringen bör behandla organisationernas gemensamma förslag i positiv anda (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Det finns i lagstiftningen inga bestämmelser som anger hur samebymedlemmarnas rätt att jaga och fiska förhåller sig till markägarens jakt- och fiskerätt eller hur rättigheterna skall utövas där det råder dubbel jakt- och fiskerätt. I betänkandet Samerna – ett ursprungsfolk i Sverige (SOU 1999:25) föreslås att omfattningen av samernas jakt- och fiskerätt inom den mark de traditionellt innehar klarläggs. Rennäringspolitiska kommittén konstaterar i betänkandet En ny rennäringspolitik (SOU 2001:101) att de oklarheter som finns om jakt- och fiskerätten inom renskötseområdet har lett till olika uppfattningar om hur regler om rätt till jakt och fiske skall tolkas och tillämpas. I betänkandet finns en redogörelse för bakgrunden till nuvarande bestämmelser. Kommittén föreslår att en särskild utredare tillsätts med uppdrag att så långt det är möjligt klarlägga hur omfattande samebymedlemmars och markägares rätt till jakt och fiske är inom olika delar av renskötseområdet. Särskild uppmärksamhet skall enligt kommittén ägnas åt förhållandena inom den mark som i 1886 års renbeteslag betecknades som avsatt för samernas bruk.

Den 3 april 2003 tillkallade regeringen en särskild utredare för att så långt det är möjligt klarlägga grunderna för och omfattningen av samebymedlemmars och markägares rätt till jakt och fiske inom lappmarkerna och renbetesfjällen. Utredaren skall även utvärdera hur bestämmelserna om den s.k. dubbelregistreringen av älgjaksområden inom lappmarkerna och på renbetesfjällen har tillämpats och vid behov föreslå ändringar som är ägnade att medföra att olika jägargrupperns möjligheter att bedriva älgjakt kan tillgodoses på ett bättre sätt än i dag och som främjar säkerhet och samverkan när det gäller älgjakten. Vidare skall övervägas vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att samarbetet om jakten och fisket mellan markägare, samebymedlemmar och nyttjanderättshavare skall kunna förbättras och analys göras

av vilka hinder som kan behöva undanröjas för att kronomarken ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen skall kunna omfattas av lagstiftningen om viltvårdsområden och fiskevårdsområden. Slutligen skall utredaren överväga behovet av åtgärder som även i övrigt kan underlätta en samförvaltning av jakt- och fiskeresurserna inom renskötselområdet. Uppdraget skall redovisas senast den 1 december 2005 (dir. 2003:45). Med det anförda finner utskottet syftet med motionerna 2003/04:MJ404 (m) yrkande 14, 2003/04:MJ447 (kd) yrkande 1, 2004/05:MJ215 (m) och 2004/05:MJ266 (m) i allt väsentligt tillgodosett. Något särskilt riksdagens uttalande med anledning av motionerna finner utskottet inte påkallat.

Med anledning av de motioner som efterlyser en ny förvaltning av älgstammen har utskottet inhämtat att Jordbruksdepartementet bereder framställningar om en ny förvaltningsmodell från ett stort antal organisationer och företag. I avvaktan på resultatet av detta arbete föreslår utskottet att motionerna 2003/04:MJ390 (s) och 2004/05:MJ503 (kd) yrkande 2 lämnas utan vidare åtgärd från riksdagens sida.

Småviltsjakt ovanför odlingsgränsen

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till det arbete som pågår i Regeringskansliet och även i övrigt på området avstyrker utskottet tre motionsyrkanden (fp, kd) om småviltsjakt ovanför odlingsgränsen. Utskottet avstyrker även två motionsyrkanden (m) om svenska och utländska jägares möjligheter till sådan jakt och hänvisar till gällande regler och pågående arbete på området. Jämför reservationerna 12 (fp) och 13 (kd).

Motionerna

I motionerna 2003/04:MJ275 (fp) och 2004/05:MJ303 (fp) begärs en utvärdering av småviltsjakten och av handredskapsfisket ovan odlingsgränsen och på renbetesfjället. Målet med utvärderingen skall bl.a. vara att utröna i vilken mån lagstiftningen har främjat samernas möjligheter till ett eget kultur-, samfunds- och näringsliv. Enligt motion 2003/04:MJ447 (kd) bör beslut om avlysning av renbetesområden, storlek på området, tidpunkter för samt prissättning av jakten fattas på lokal nivå med lokala företrädare för turistföretagare och renägande företag i förening. På så sätt bör de motsättningar som finns mellan intressegrupperna kunna biläggas och jakten som turistföreteelse utvecklas positivt och till nytta för inlandet i stort (yrkande 3).

När det gäller svenska jägares möjligheter till småviltsjakt i fjällvärlden bör det enligt motion 2004/05: MJ264 (m) göras klart för berörda länsstyrelser att svenska medborgare skall ges möjlighet att jaga i enlighet med 1993 års beslut. Detta innebär att småviltsjakt *skall* upplåtas till svenska medborgare och *får* upplåtas till utländska medborgare (yrkande 1).

Enligt motion 2004/05: MJ264 (m) bör utländska jägare ha möjlighet att delta i småviltsjakt i den svenska fjällvärlden endast i den mån jakten inte går ut över svenska jägares jaktmöjligheter. Jakten bör bedrivas antingen som gästjakt eller genom auktoriserad jaktarrangörs försorg (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet En ny rennäringspolitik (SOU 2001:101 s. 307) föreslår den rennäringspolitiska kommittén bl.a. att en särskild utredare tillsätts med uppdrag att så långt det är möjligt klarlägga hur omfattande samebymedlemmars, markägarens och statens rätt till jakt och fiske är inom olika delar av renskötseområdet. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt förhållandena inom den mark som i 1886 års renbeteslag betecknades som avsatt för samernas bruk. När frågorna om jakt- och fiskerätten är klarlagda genom utredningen bör enligt kommittén övervägas om de regler som finns om viltvårdsområden kan anpassas och utvidgas till att också omfatta en samförvaltning av viltvården och fiskevården mellan samebymedlemmar och andra innehavare av jakt- och fiskerätt inom renskötseområdet. Kommittén framhåller som angeläget att samebyarna så snart som möjligt får delta i förvaltningen av vilt- och fiskeresurserna inom den mark där deras medlemmar har jakt- och fiskerätt. Det framhålls också som angeläget att så snart som möjligt åstadkomma ett bättre samarbete lokalt mellan samtliga som har jakt- och fiskerätt som en del av renskötserätten eller på grund av äganderätt till mark. I avvaktan på att frågan om omfattningen av samebymedlemmars, markägarens och statens jakt- och fiskerätt utreds bör därför olika försök med samförvaltning av vilt- och fiskeresurserna uppmuntras och utvärderas. Kommittén konstaterar att initiativ till sådana försök finns redan i dag. Som exempel nämns att Svenska samernas riksförbund har beviljats ekonomiskt stöd från Jordbruksverket för ett projekt som bl.a. innefattar upplåtelser av jakt och fiske i samebyarnas regi. Projektet innebär att samebyarna på försök och inom ramen för samiska jakt- och fiskeföreningar skall utarbeta en s.k. Jämtlandsmodell för upplåtelse av småviltsjakt i renbetesfjällen för att på sikt bygga upp ett professionellt entreprenörskap inom jakt-, fiske- och kulturturism. Sådana projekt bör enligt kommittén uppmuntras och utvärderas för att kunna användas som underlag för vidare åtgärder. Om privata markägare och samebymedlemmar så önskar bör det också skapas möjligheter för dem att pröva samförvaltning av vilt- och fiskeresurserna inom viltvårds- och fiskevårdsområdesföreningar där såväl samebymedlemmar som privata markägare kan ingå. Kommittén anför att sådana projekt exempelvis skulle kunna komma till stånd inom ramen för den lokala samverkan som kommittén föreslår skall

stödjas för att förbättra samarbetet om markanvändningen mellan markägare och samebyar i renskötselområdet. Betänkandet bereds i Regeringskansliet.

Som utskottet redogjort för tidigare i betänkandet tillkallade regeringen i april 2003 en särskild utredare för att så långt det är möjligt klarlägga grunderna för och omfattningen av samebymedlemmars och markägares rätt till jakt och fiske inom lappmarkerna och renbetesfjällen (dir. 2003:45). Utredaren skall även utvärdera hur bestämmelserna om den s.k. dubbelregistreringen av älgjaktsområden inom lappmarkerna och på renbetesfjällen tillämpats och vid behov föreslå ändringar som är ägnade att medföra att olika jägargruppers möjligheter att bedriva älgjakt kan tillgodoses på ett bättre sätt än i dag och som främjar säkerhet och samverkan när det gäller älgjakten. Vidare skall övervägas vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att samarbetet om jakten och fisket mellan markägare, samebymedlemmar och nyttjanderättshavare skall kunna förbättras. Slutligen skall utredaren analysera vilka hinder som kan behöva undanröjas för att kronomarken ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen skall kunna omfattas av lagstiftningen om viltvårdsområden och fiskevårdsområden samt överväga behovet av åtgärder som även i övrigt kan underlätta en samförvaltning av jakt- och fiskeresurserna inom renskötselområdet. Uppdraget skall redovisas senast den 1 december 2005. De frågor som tas upp i motionerna 2003/04:MJ275 (fp), 2003/04:MJ447 (kd) yrkande 3 och 2004/05:MJ303 (fp) kommer således att få sin belysning inom ramen för utredarens uppdrag. Med hänvisning härtill och till det arbete som i övrigt pågår i Regeringskansliet med anledning av Rennäringspolitiska kommitténs betänkande finner utskottet syftet med motionsyrkandena i allt väsentligt tillgodosett. Något särskilt uttalande från riksdagen med anledning av motionsyrkandena finner utskottet inte påkallat.

Enligt 3 § rennäringsförordningen (1993:384) är länsstyrelsen i princip skyldig att upplåta rätt till bl.a. småviltsjakt som inte bedrivs yrkesmässigt till den som är fast bosatt i Sverige. Det föreligger således inte någon skyldighet att bevilja utländska medborgare icke bosatta i Sverige sådan jakt rätt. Länsstyrelsen har således möjlighet att reglera jakten med avseende på jakttider, jaktområden och jakttryck. Även frågor om olika typer av jaktkort, anlitande av jaktguider m.m. ankommer på länsstyrelsen. Med hänvisning härtill och vad utskottet i tillämpliga delar anfört ovan föreslår utskottet att även motion 2004/05:MJ264 (m) yrkandena 1 och 2 lämnas utan riksdagens vidare åtgärd.

Viltvårdsområden

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till gällande regler och till tidigare uttalanden på området avstyrker utskottet tre motioner (s, m, kd) om rätten att inte ingå i viltvårdsområde, om beslutanderätten och om valbarhet till styrelse. Jämför reservation 14 (m).

Motionerna

Rätten att inte ingå i ett viltvårdsområde hävdas i motion 2003/04:MJ447 (kd). Reglerna bör ändras så att det fordras enhällig upplutning från berörda markägares sida för att ett område skall få bildas, och det bör bli enklare att gå ur ett viltvårdsområde. Den eller de markägare som vill gå ur bör själva få bestämma om särskilda skäl talar för detta och under förutsättning att den undantagna marken omfattar sådan areal att den medger jakt (yrkande 12).

I motion 2004/05:MJ452 (s) begärs att regeringen lägger fram förslag till ändring av viltvårdslagen. Lagen bör ändras så att det skapas möjligheter för en årsstämma att delegera beslutanderätten vad gäller föreningens tillstånd för upplåtelse och överlåtelse av jakträtt. Det bör klart framgå att årsstämma (jaktstämma) kan uppdra åt viltvårdsföreningens styrelse att behandla och inom ramen för av stämman fastlagda principer besluta i sådana frågor.

Enligt motion 2004/05:MJ518 (m) skall, vid val av styrelse i viltvårdsområde, endast de i området ingående markägarna eller den som företräder markägaren ha rösträtt.

Utskottets ställningstagande

Enligt 7 § lagen (2000:592) om viltvårdsområden krävs för att få bilda ett viltvårdsområde att bildandet främjar vården av den eller de viltarter som samordningen avser, att det är lämpligt med hänsyn till områdets belägenhet och omfång och att det medges av en majoritet av fastighetsägarna inom området. Majoriteten skall utgöra minst fyra femtedelar av antalet fastighetsägare och dessa skall äga minst fyra femtedelar av viltvårdsområdets areal. Enligt 34 § kan länsstyrelsen besluta att viltvårdsområdet skall upphöra, och viltvårdsområdesföreningen skall upplösas om fler än en femtedel av fastighetsägarna eller fastighetsägare som äger mer än en femtedel av marken har uttalat sig för en upplösning.

Vid riksdagsbehandlingen av regeringens proposition 1999/2000:73 Jaktens villkor våren 2000 (bet. 1999/2000:MJU17, rskr. 1999/2000:253) anförde utskottet att för att en enskild fastighetsägare skall behöva tåla att en sammanslutning av enskilda bestämmer om jakten på hans mark måste samordningen av jakten vara motiverad av ett angeläget allmänt intresse. Vidare måste det föreligga proportionalitet mellan vad det allmänna vinner

och vad den enskilde förlorar på grund av sådana beslut. En tvångslagstiftning om viltvården förutsätter med andra ord att det finns ett väl underbyggt och ett av starka allmänna intressen motiverat behov av att tillhandahålla en lagreglerad samordning över fastighetsgränserna. Utskottet redovisade att regeringen i sitt förslag anser att det finns skäl att särskilja de olika viltarterna vid en bedömning av i vilken utsträckning det kan finnas ett sådant behov. Utskottet gjorde en annan bedömning och ansåg att det finns ett behov av samordning även när det gäller vården av småviltet. Länsstyrelsen kan enligt 33 § lagen om viltvårdsområden utesluta en fastighet som på grund av ändrad användning eller annars saknar väsentlig betydelse för verksamheten inom området. Detsamma gäller en eller flera fastigheter med samma ägare, om fastigheten eller fastigheterna lämpligen kan bestå som en egen enhet för viltvård och om kvarvarande fastigheter utgör ett lämpligt viltvårdsområde.

Lagen om viltvårdsområden trädde i kraft den 1 januari 2001. Utskottet finner inte skäl att förorda att lagens bestämmelser omprövas. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 2003/04:MJ447 (kd) yrkande 12, 2004/05:MJ452 (s) och 2004/05:MJ518 (m).

Administrativa frågor

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till gällande regler och till tidigare uttalanden i frågan avstyrker utskottet två motioner (m) om avskaffande av avgiften för jaktkort. En motion (mp) om minskade klövviltsstammar avstyrks med hänvisning till pågående åtgärder på området. På samma grund avstyrks två motioner (v, c) om rörelsehindrades möjligheter att delta i jakt och om kvinnors medverkan vad gäller rovdjursfrågor.

Utskottet delar synpunkterna i en motion (fp) om det nationella rovdjursrådets och de regionala rovdjursgruppernas funktioner men föreslår, med hänvisning till tidigare uttalanden och pågående åtgärder på området, att motionen i denna del lämnas utan riksdagens vidare åtgärd.

Med hänvisning till gällande regler och vidtagna åtgärder på området avstyrks ett motionsyrkande (v) om krav på kontinuerliga skjutprov, ett motionsyrkande (kd) om jaktgäst vid lodjursjakt och fyra motionsyrkanden (fp, mp) om fångstredskap. Med samma hänvisning avstyrks även fem motionsyrkanden (m, kd, c) om eftersök av skadat vilt. Jämför reservationerna 15 (m), 16 (mp), 17 (m, kd, c), 18 (v, mp), 19 (v, mp), 20 (kd), 21 (mp), 22 (m), 23 (kd) och 24 (c).

Motionerna

I motion 2003/04:MJ250 (m) begärs att den statliga jaktkortsavgiften avskaffas för ungdomar mellan 15 och 18 år som utövar uppsiktsjakt. Dagens krav på avgift innebär enligt motionärerna dubbelbeskattning. En tydlig signal för att skapa ett bredare engagemang skulle vara att slopa denna statliga kostnad för ungdomarna. Enligt motion 2004/05:MJ476 (m) bör den s.k. viltvårdsavgiften enligt 41 § i jaktlagen (1987:259) avskaffas.

När det gäller minskade klövviltsstammar måste enligt motion 2004/05:MJ434 (mp) underlag om betesskadornas omfattning tas fram och följas av riktade informationsinsatser till såväl skogsägare som jägare. Arbetet med att minska viltbetesskadorna skall kunna finansieras via Viltvårdsfonden (yrkande 14).

I motion 2004/05:MJ221 (c) begärs sådan ändring i jaktförordningen (1987:905) att människor med permanenta rörelsehinder undantas från bestämmelserna om jakt från motordrivet fordon. Det bör finnas möjlighet att jaga från motordrivet fordon, och krav på uppgift om vilket vilt som planeras jagas eller hur många djur som planeras fällas bör inte ställas.

Enligt motion 2004/05:MJ289 (v) bör regeringen verka för att kvinnor, såväl på myndigheter och verk som inom organisationer och som individer, ges ett förstärkt deltagande när det gäller rovdjursfrågor. Det är enligt motionärerna förkastligt ur demokratisk synvinkel att kvinnors medverkan och kvinnors röst inte lyfts fram och understryks på ett tydligare sätt i rovdjursdebatten (yrkande 6).

Frågan om de regionala rovdjursgruppernas och det nationella rovdjursrådets funktion behandlas i motion 2004/05:MJ369 (fp). Motionärerna anför att ökad information och kunskap om rovdjuren förbättrar möjligheterna för rovdjur och människor att leva i mer fredlig samexistens. Det framhålls som viktigt att detta arbete bedrivs i de regionala rovdjursgrupperna och i det nationella rovdjursrådet. Det är enligt motionärerna avgörande för den fortsatta utvecklingen att inte begränsa uppgifterna till informationsöverföring utan skapa effektiva, fungerande forum där åsikter förs fram, tas emot, diskuteras och får konkreta resultat (yrkande 30).

Enligt motion 2004/05:MJ350 (v) skall det krävas kontinuerligt skjutprov för att få delta aktivt i jakt. En sådan bestämmelse bör finnas med i jaktlagstiftningen som ett krav för att minska skadeskjutningen (yrkande 10).

Enligt motion 2003/04:MJ447 (kd) skall jaktgäst vid lodjursjakt inte behöva vara folkbokförd i det län där jaktmarken är belägen. Motionärerna anser att det torde ligga inom ramen för jaktledarens kompetens att avgöra huruvida en jaktgäst är lämplig att delta i lodjursjakt. I inget avseende kan denna lämplighet hänga samman med reglerna om folkbokföring (yrkande 7).

I motion 2003/04:MJ304 (fp) yrkas att ansvaret för godkännande av fångstredskap överförs från Naturvårdsverket till Djurskyddsmyndigheten. Det grundläggande syftet med förslaget är att djur inte skall utsättas för onödigt lidande och inte att bevara den biologiska mångfalden. I samman-

hanget skulle en viss avreglering av reglerna för råttfällor vara på sin plats. Enligt motion 2003/04:MJ424 (mp) bör 11 § jaktförordningen ändras så att både Naturvårdsverket och Djurskyddsmyndigheten skall pröva fångstredskapen (yrkande 2). Omprövning av existerande typgodkännanden bör ske utifrån författningsändringen i yrkande 2 (yrkande 3). De fångstredskap som syftar till att fånga viltet levande bör prioriteras i den omprövning som beskrivs i yrkande 3 (yrkande 4).

I motion 2003/04:MJ332 (m) begärs att regeringen via Naturvårdsverket ger polisen samma uppdragsprioritet vid eftersök av trafikskadat vilt, oberoende av om det tillfaller staten eller inte. I motion 2003/04:MJ447 (kd) anförs att arbetet bör uppvärderas och ersättning utgå till de organisationer och enskilda som i dag arbetar ideellt med eftersök av skadat vilt (yrkande 9). Enligt motion 2004/05:MJ352 (c) skall full ekonomisk ersättning utgå för skadade eller döda djur, material och djurägarens merarbete vid eftersök av försvunna djur (yrkande 2). Ett system för att ersätta eftersöksjägare om de lider ekonomisk skada vid eftersök av trafikskadat vilt bör utarbetas enligt motion 2004/05:MJ422 (c). Behovet av organisation och finansiering av kostnader för trafikskadat vilt påtalas i motion 2004/05:MJ523 (c). Motionärerna frågar vad som har hänt sedan jordbruksministern i april 2003 uttalade att organisation och finansiering av eftersök av trafikskadat vilt vederbörligen kommer att uppmärksammas av regeringen.

Utskottets ställningstagande

För att främja viltvården eller andra liknande ändamål som är förenliga med syftet med denna lag får regeringen enligt 41 § jaktlagen (1987:259) meddela föreskrifter om skyldighet för den som jagar att betala en årlig avgift (viltvårdsavgift), att betala en avgift för vissa slag av vilt som fälls och att betala en särskild avgift för vilt som fällts i strid mot vad som bestämts i en för jakt meddelad licens. Viltvårdsavgifterna bildar en fond, Viltvårdsfonden, som efter regeringens bestämmande får användas för angivna ändamål.

Bidragen till jägarorganisationerna ur Jaktvårdsfonden bygger numera på preciserade verksamheter med mål och riktlinjer och utgår i form av ett grundbidrag och ett medlemsrelaterat bidrag. Som utskottet uttalade våren 2002 (bet. 2001/02:MJU18, se även prop. 1999/2000:73 och bet. 1999/2000: MJU17) är det emellertid på längre sikt angeläget att det schablonmässigt framräknade bidraget minskar och ersätts av preciserade uppdrag där ersättningen till organisationerna bestäms särskilt för varje uppdrag. Utskottet instämde därmed i de grundläggande fördelningsprinciper som regeringen redovisade. För verksamheten skulle fastställas mål och riktlinjer som förlöpande kan utvärderas. Även bidragsgivningen till Svenska Naturskyddsföreningen borde enligt utskottets mening bygga på preciserade verksamheter med mål och riktlinjer samt en uppföljning av att målen nås. Utskottet anförde vidare att organisationer som Världsnaturfonden och Sveriges Orni-

tologiska Förening borde ha möjlighet att efter ansökan erhålla bidrag ur Jaktvårdsfonden för särskilt preciserade arbetsuppgifter som bedöms angelägna inom viltvården. Utskottet, som gjorde samma bedömning som regeringen om bidragsgivningen till jägarorganisationerna, konstaterade att, mot denna bakgrund, bidraget till Svenska Jägareförbundet skulle minska. Utskottet hade inte heller något att erinra mot regeringens bedömning att de ökade resurser som utarbetandet av uppdragen och uppföljningen skulle komma att kräva skall finansieras med medel ur fonden. Utskottets ställningstagande kvarstår. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2003/04:MJ250 (m) och 2004/05:MJ476 (m).

Enligt vad utskottet inhämtat arbetar Skogsstyrelsen tillsammans med Nationella sektorsrådet, där jägarorganisationerna ingår, med sektorsmål för bl.a. balansen mellan skog och vilt. Ett sådant mål kommer att fastställas under våren 2005. Med det anförda finner utskottet syftet med motion 2004/05:MJ434 (mp) yrkande 4 i allt väsentligt tillgodosett. Motionen bör inte föranleda någon ytterligare åtgärd från riksdagens sida.

Enligt 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) får jakt inte ske från motordrivna fortskaffningsmedel, och sådana får inte heller användas för att söka efter, spåra, förfölja eller genschjuta vilt, för att hindra vilt att undkomma eller för att avleda viltets uppmärksamhet från den som jagar. Syftet med bestämmelsen är att förbjuda användning av metoder som avleder viltets uppmärksamhet från den jagande eller underlättar jakten på ett sätt som kan göra att användningen inverkar till den jagandes fördel. Länsstyrelsen eller Naturvårdsverket kan, beroende på vilken viltart jakten avser, med stöd av 21 § jaktförordningen (1987:905) i det enskilda fallet medge undantag från förbudet i 31 § jaktlagen.

Enligt vad utskottet inhämtat bereds i Jordbruksdepartementet för närvarande ansökningar av bl.a. LRF, Handikappförbundens samarbetsorgan och Svenska Jägareförbundet om en sådan ändring av 21 § jaktförordningen att permanenta rörelsehinder hos en person skall utgöra skäl för undantag från bestämmelsen i 31 § jaktlagen om förbud mot att bedriva jakt från motordrivna fortskaffningsmedel. I svar på fråga 2004/05:320 uttalade jordbruksministern som sin förhoppning att departementet vid beredningen av organisationernas ansökan skall kunna finna tillfredsställande bestämmelser om undantag från förbudet så att även personer med funktionshinder kan jaga. Med det anförda finner utskottet att syftet med motion 2004/05:MJ221 (c) kommer att bli tillgodosett utan något särskilt uttalande från riksdagens sida.

Utskottet har ingen annan uppfattning än motionärerna i motion 2004/05: MJ289 (v) om vikten av kvinnors engagemang och medverkan inom samhällets alla områden och därmed även när det gäller rovdjursfrågor. Ett aktivt deltagande från både kvinnor och män kan rent allmänt innebära en mer allsidig belysning av olika frågor och är ägnat att ytterligare bidra till väl underbyggda och förankrade beslut och därmed även till bättre acceptans för besluten. Det kan i sammanhanget framhållas att Naturvårdsver-

kets råd för rovdjursfrågor har en jämn köns- och åldersfördelning. Krav på en sådan fördelning finns även i de regionala rovdjursgrupperna. Något särskilt riksdagens uttalande med anledning av motionens yrkande 6 finner utskottet emellertid inte påkallat.

Som utskottet anförde i samband med behandlingen av propositionen om sammanhållnen rovdjurspolitik kommer behovet av information och kunskap om rovdjuren troligen att växa under de närmaste åren, eftersom intresset hos allmänheten för de stora rovdjuren i dag är stort (bet. 2000/01: MJU9). Detta uttalande upprepades hösten 2003 (bet. 2003/04: MJU3). De insatser som redan görs av bl.a. Orsa Björnpark, Järvzoo, Värmlands rovdjurscenter och Viltskadecenter för att sprida information och kunskap om rovdjur är betydelsefulla, och den verksamhet som skulle kunna vara aktuell att stödja vid ett rovdjurscentrum har på olika sätt anknytning till informationsverksamhet. Vid behandlingen av nämnda proposition fick utskottet värdefull information om den verksamhet som bedrivs vid några av de rovdjurscentrum som finns i landet. Utskottet utgick från att dessa centrum, med den erfarenhet och de resurser som de förfogar över, kan ge värdefulla bidrag inom ramen för förstärkningar av informationsinsatserna om stora rovdjur. Utskottet ansåg sig emellertid sakna underlag för att föreslå konkreta insatser i fråga om etableringen eller lokaliseringen av rovdjurscentrum. Utskottets uppfattning kvarstår. Vidare innebar riksdagens beslut att länsstyrelserna i de län där det finns fasta stammar av de stora rovdjuren bör bilda rovdjursgrupper med representanter för bl.a. länsstyrelsen, kommuner, polismyndighet, åklagare, jägarorganisationer, ideella naturvårdsorganisationer, tamdjursägare, samebyar och markägare. Det kan tilläggas att det, innan rovdjurspropositionen hade lagts fram, vid länsstyrelserna i Värmlands län och Dalarnas län hade bildats rovdjursgrupper med företrädare för olika intressegrupper. Av budgetpropositionen för år 2003, utgiftsområde 20, framgår att Naturvårdsverket och övriga berörda myndigheter har fått i uppdrag att bl.a. utveckla inventeringsverksamheten, metoder för att förebygga jaktbrott, former för samarbete med de nordiska länderna om rovdjursförvaltning och förstärkta informationsinsatser.

Som anförts i motion 2004/05: MJ369 (fp) förbättrar ökad information och kunskap om rovdjuren möjligheterna för rovdjur och människor att leva i mer fredlig samexistens, och det är viktigt att detta arbete bedrivs i de regionala rovdjursgrupperna och i det nationella rovdjursrådet. Det är också avgörande för den fortsatta utvecklingen att uppgifterna inte begränsas till informationsöverföring utan att effektiva, fungerande forum skapas där åsikter förs fram, tas emot, diskuteras och får konkreta resultat. Utskottet har således inte någon annan uppfattning än motionärerna om det nationella rovdjursrådets och de regionala rovdjursgruppernas funktioner. Enligt vad utskottet inhämtat tar länsstyrelserna i samarbete med de regionala rovdjursgrupperna fram regionala förvaltningsplaner för de stora rovdjuren. Utskottet har vidare inhämtat att Naturvårdsverket arbetar med en kommunikationsplan för stora rovdjur där verket har engagerat länsstyrelserna i arbetet.

Verket har tagit fram en utställning som används av flera länsstyrelser. Arbetet med kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte mellan de regionala rovdjursgrupperna och Rådet för rovdjursfrågor förstärker. Den 25 januari 2005 hölls för tredje året ett möte för grupperna och rådet. Vid årets möte redovisade Fjällmistra sin studie av attityder till de stora rovdjuren. Regionala rovdjursgrupper finns numera i samtliga län med fasta rovdjurstammar. Undantag utgörs av Gotlands län, Blekinge län, Skåne län och Södermanlands län. Det kan tilläggas att Svenska rovdjursföreningen enligt beslut av Naturvårdsverket hösten 2004 erhöll 700 000 kr för utveckling av regionalt nätverk för att stärka naturvårdens och rovdjursförespråkarnas roll samt för information och marknadsföring för att kunna föra ut faktainformation och få bättre genomslagskraft. Något särskilt uttalande med anledning av motionen i denna del anser utskottet emellertid inte påkallat. Motion 2004/05:MJ369 (fp) yrkande 30 bör därmed lämnas utan vidare åtgärd från riksdagens sida.

Med anledning av motion 2004/05:MJ350 (v) med krav på kontinuerliga skjutprov vill utskottet påpeka att det enligt 1 kap. 4 § vapenförordningen (1996:70) för tillstånd till innehav av jaktvapen krävs att sökanden avlagt prov som visar att han har grundläggande kännedom om jakt och viltvård och kan handha vapnet. Närmare föreskrifter om provet meddelas av Naturvårdsverket. Det kan påpekas att det i jägarexamen ingår både praktiska och teoretiska prov. Med det anförda avstyrker utskottet motionens yrkande 10 i den mån yrkandet inte kan anses tillgodosett.

De allmänna förutsättningarna för skydds jakt på lodjur finns i 7 § jaktlagen (1987:259) och 23 a § jaktförordningen (1987:905). Naturvårdsverket kan enligt 24 § jaktförordningen på eget initiativ fatta beslut om sådan jakt och, enligt 27 §, efter ansökan av enskild. Besluten avser i praktiken renskötselområdet. Även länsstyrelsen i de berörda länen kan meddela beslut om jakt på enstaka individer av lo. Det kan påpekas att varje beslut om skydds jakt utformas efter de förutsättningar som föreligger det aktuella året. Enligt vad utskottet inhämtat avser Naturvårdsverket att se över bestämmelserna i jaktförordningen. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2003/04:MJ447 (kd) yrkande 7 i den mån motionsyrkandet inte kan anses tillgodosett.

Verksförordningen (1995:1322) ger regeringen rätt att utfärda föreskrifter för myndigheter under regeringens verksamhetsområde. Det ankommer således på regeringen att i instruktionen ange de uppgifter som den anser lämpligen bör ankomma på verket. För Naturvårdsverkets del gäller förordningen (2001:1096) med instruktion för Naturvårdsverket och för Djurskyddsmyndigheten förordningen (2003:1125) med instruktion för Djurskyddsmyndigheten. Enligt 12 § får Naturvårdsverket meddela föreskrifter om tillstånd, kunskapskrav eller andra villkor för användande av fångstredskap, vittjande av fångstredskap samt befogenhet för länsstyrelsen att i det enskilda fallet ge tillstånd till användande av vissa fångstredskap. Enligt 11 § jaktförordningen (1987:905) skall fångstredskap vara av godkänd typ

för att få användas, och Naturvårdsverket prövar efter samråd med Djurskyddsmyndigheten frågor om godkännande av fångstredskap. Den som ansöker om godkännande skall betala en avgift enligt föreskrifter som meddelas av Naturvårdsverket. Enligt vad utskottet inhämtat är en grund för Naturvårdsverkets godkännande av de nu tillåtna fångstredskapen just djurskyddsaspekterna. Godkännandet sker efter samråd med Djurskyddsmyndigheten, tidigare med Statens jordbruksverk. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2003/04: MJ304 (fp) i den mån den inte kan anses tillgodosedd. Även motion 2003/04: MJ424 (mp) yrkandena 2–4 avstyrks.

När det gäller eftersök av vilt anges i 33 § jaktförordningen (1987:905) att vilt av bl.a. arterna björn, varg, järv, lo som omhändertas, påträffas dött eller dödas när sådant djur är fredat, tillfaller staten. Älg eller hjort som påträffas död eller dödas när sådant djur är fredat tillfaller också staten utom när jakträttshavaren i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter har hjälpt till att spåra och avliva djuret eller ta hand om det. Enligt 34 § jaktförordningen får Naturvårdsverket meddela föreskrifter om eftersök och tillvaratagande av sådant vilt som tillfaller staten och som har skadats eller dödats av annan orsak än påskjutning under legal jakt. Naturvårdsverket anför i sina allmänna råd (NFS 2002:18) att, i det fall polismyndigheten har mottagit anmälan om trafikskadat eller dödat rådjur, vildsvin och mufflonfår, som ju inte är statens vilt, polismyndigheten likafullt snarast bör underrätta berörd jakträttshavare eller av denne utsedd person och i förekommande fall ge uppmaning om att genomföra erforderligt eftersök och avlivning. Enligt 40 a § jaktförordningen får, om vilt påträffas så skadat eller i sådan belägenhet att det av djurskyddsskäl snarast bör avlivas, djuret avlivas även om det är fredat och även på annans mark. Våren 2003 anförde utskottet att Vägverket, polismyndigheterna och jägarorganisationerna m.fl. samverkar beträffande eftersök av trafikskadat vilt i en organisation kallad Trafiksäkerhet och eftersök i samverkan, SES (bet. 2002/03: MJU9). I detta samarbete förmedlar polismyndigheten en anmälan från en trafikant om ett påkört djur till SES. Ett eftersöksekipage (oftast en jägare och en hund) blir därefter kontaktat, eftersöket genomförs och resultatet rapporteras till polismyndigheten. Eftersöksorganisationen finns i alla kommuner inom ett län. Systemet introducerades i Kalmar län och finns nu i samtliga län utom två. Fullt utbyggd omfattar organisationen Trafiksäkerhet och eftersök i samverkan ca 6 000 jägare som är engagerade i arbetet med att eftersöka trafikskadat vilt. Arbetet styrs av en ledningsgrupp bestående av samarbetsparternas representanter i SES-gruppen, dvs. myndigheter och organisationer med uppgifter inom trafiksäkerhet och viltförvaltning. Ledningsgruppen är en referensgrupp till Vägverket i frågor som rör viltolyckor. Enligt en fastställd handlingsplan skall gruppen sprida information och vårda den viltolycksorganisation som har byggts upp, men huvudinriktningen skall vara att arbeta för att förebygga viltolyckor. Arbetet finansieras delvis av Vägverket samtidigt som flera organisationer och enskilda bidrar med ideellt arbete. Vid sin behandling av frågan våren 2003 utgick utskottet från att

regeringen ägnar detta projekt vederbörlig uppmärksamhet och vid behov vidtar de åtgärder som kan anses påkallade. Utskottet förutsatte vidare att det görs en utvärdering av det nu redovisade arbetet och att resultatet i lämpligt sammanhang redovisas till riksdagen. Utöver detta uttalande var utskottet inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagens sida. En särskild utredare har nyligen utrett Svenska Jägareförbundets allmänna uppdrag att leda jakt- och viltvårdsarbetet i landet. I rapporten, Viltförvaltning – precisering av Svenska Jägareförbundets allmänna uppdrag, föreslår utredaren bl.a. att Jordbruksdepartementet, för att trygga stabilitet och långsiktighet i SES-gruppens arbete, i samråd med berörda departement finner en lösning som säkerställer en finansiering av samordningen och ledningen av gruppens arbete. Utskottet har inhämtat att rapporten om Jägareförbundets allmänna uppdrag remissbehandlas för närvarande. Så snart remissomgången är avslutad kommer, enligt vad utskottet erfarit, regeringen (Jordbruksdepartementet) att påbörja beredningen av de olika förslag som lämnas i rapporten. Utskottet har även erfarit att, inte minst mot bakgrund av riksdagens uttalande om SES-gruppen, frågan om organisationen och finansieringen av eftersök av trafikskadat vilt kommer att vederbörligen uppmärksammas av regeringen. Svenska Jägareförbundets allmänna uppdrag förväntas redovisas under våren 2005. Med det anförda finner utskottet syftet med motionerna 2003/04: MJ332 (m), 2003/04: MJ447 (kd) yrkande 9, 2004/05: MJ352 (c) yrkande 2, 2004/05: MJ422 (c) och 2004/05: MJ523 (c) i allt väsentligt tillgodosett. Motionerna bör inte föranleda någon ytterligare åtgärd från riksdagens sida.

Övriga frågor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker med hänvisning till bl.a. gällande regler, tidigare ställningstaganden och pågående arbete på områdena motioner om jaktetiska principer (kd, v), om djurskyddsaspekter på jakt (mp), alternativ till jakt (s), gods- och nöjesjakt (s, fp), utsättning av uppfött vilt (kd), vissa fångstmetoder (fp), åtgärder mot gässens skadegörelser (c) samt jakt på morkulla och svärta (mp). Jämför reservationerna 25 (kd, mp), 26 (v), 27 (mp), 28 (kd), 29 (c), 30 (mp) och 31 (v, mp).

Motionerna

Jaktetiska principer är föremål för två motionsyrkanden. Om vilt skadas vid jakt skall jägaren snarast vidta åtgärder för att spåra upp och avliva djuret. Det är därför enligt motion 2003/04: MJ477 (kd) viktigt att jägarna har tillgång till hund som är tränad på eftersök, och jägarna måste bli bättre på att skilja mellan han- och hondjur och mellan ungdjur och fullvuxna indivi-

der, kanske främst med avseende på vildsvin (yrkande 10). I motion 2004/05:MJ350 (v) anförs att etik bör ingå i jägarutbildningen och införas som portalparagraf i jaktlagstiftningen (yrkande 12). Frågan om kompetent jakt tas upp i motion 2003/04:MJ447 (kd). Motionärerna anför att jakten måste vara hänsynsfull, reglerad och långsiktigt hållbar samt anpassas till populationerna av de jagade arterna och deras utveckling över tid och rum. Jakten bör även ta hänsyn till de arter som är beroende av arter som jagas, t.ex. jaktfalkens beroende av ripan som födodjur. Ingen jakt bör förekomma på hotade arter eller på arter där populationen minskar kraftigt, oavsett orsak. Jakt under vår och sommar på arter som då är under flytt och reproduktion bör inte vara tillåten, och jakten bör utformas utifrån ett viltvårdsperspektiv som fokuserar på långsiktig förvaltning av viltbestånden (yrkande 11).

I motion 2003/04:MJ424 (mp) yrkas att regeringen initierar en utredning om djurskyddsaspekter på jakt. Utredningen bör göras i samarbete med Naturvårdsverket och Djurskyddsmyndigheten (yrkande 1). I motion 2003/04:MJ273 (s) pekas på alternativ till jakt. Enligt motionären torde populationsregleringar kunna ske med andra metoder än jakt (yrkande 1).

Enligt motion 2003/04:MJ273 (s) är gods jakt en oetisk jaktform som medför större frekvens skadskjutningar. Den bör därför förbjudas (yrkande 2). Eftersom många fåglar drabbas av skadskjutning krävs även i motionerna 2003/04:MJ302 (fp) och 2004/05:MJ310 (fp) förbud mot all nöjesjakt samt uppfödning och utsättning av gräsänder, raphöns och fasaner för detta ändamål. Frågan om utsättning av uppfött vilt tas upp i motion 2003/04:MJ447 (kd). Motionärerna betonar vikten av att djurskyddsaspekten finns med. Inga uppfödda fåglar skall sättas ut innan de är mogna att fullt ut fungera i den biotop där de placeras. Jakt skall inte få bedrivas på ett sådant sätt att det utsatta viltet inte finner trivsel i området eller i övrigt kan leva ett naturligt liv. Jaktförordningen bör revideras för att i större utsträckning beakta de särskilda omständigheterna vid utsättning av uppfött vilt (yrkande 4).

Enligt motion 2004/05:MJ314 (fp) bör Sverige verka för importförbud av päls kommen från djur fångade i bensax, snara eller kroppsfalla (yrkande 2). I internationella sammanhang bör Sverige verka för att bensax, snara eller kroppsfalla skall förbjudas som fångstmetoder (yrkande 3).

Åtgärder mot vildgässens skadegörelse efterlyses i motion 2003/04:MJ212 (c). Gässen bör få jagas under längre tid, och skydds jakt på fålt som vildgässen skadar bör underlättas. Enligt motion 2003/04:MJ286 (c) bör generell skydds jakt på grågås införas. Motionären anför att grågåsen har ökat i antal så dramatiskt att det nu är lämpligt med generell skydds jakt. I motion 2003/04:MJ420 (mp) tas frågan upp om jakt på morkulla. Även den nyligen införda jaktstarten den 21 augusti infaller under häckningstid och strider därmed också den mot EU:s fågeldirektiv, som ju skall utgöra minimikravet i unionen. Tiden för när jakt på morkulla kan börja måste därför omprövas. Jaktid på svärta behandlas i motion 2003/04:

MJ421 (mp). I motionen anförs att antalet svärter har minskat dramatiskt och att jakten sker under häckningstid, vilket strider mot EU:s fågeldirektiv. Regeln bör vara att en art som återfinns i Artdatabankens hotlista inte skall jagas, och svärten bör fredas genom att jakten på arten tas bort.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet upprepa sitt uttalande våren 2003, nämligen att med vilt avses i 2 § jaktlagen (1987:259) vilda däggdjur och fåglar (bet. 2002/03:MJU9). Med jakt avses att fånga eller döda vilt och att i sådant syfte söka efter, spåra eller förfölja vilt. Djurskyddslagen (1988:534), däremot, avser vård och behandling av husdjur. Den avser också andra djur om de hålls i fångenskap eller används för särskilda ändamål. Det är således fråga om två lagar med helt olika utgångspunkter. För viltet finns i 27 § jaktlagen bestämmelser om att jakten skall bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara, och i 28 § anges hur jägaren skall förfara om vilt har skadats vid jakt. Statsmakternas mål för den svenska jakt- och viltvårdspolitiken anges i 4 § jaktlagen där det stadgas att viltet skall vårdas i syfte att dels bevara de viltarter som tillhör landets viltbestånd och de fågelarter som tillfälligt förekommer naturligt i landet, dels främja en med hänsyn till allmänna och enskilda intressen lämplig utveckling av viltstammarna. Enligt 27 § jaktlagen skall jakten även bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara. Härutöver vill utskottet erinra om att riksdagen vid flera tillfällen även har uttalat (jfr bet. 2001/02:MJ18 s. 10 och 22) att den biologiska mångfalden skall bevaras, vilket innebär att de naturligt förekommande arterna av vilt skall finnas i livskraftiga bestånd och kunna sprida sig till för dem naturliga områden (se bl.a. bet. 2001/02:MJU18 och 2002/03:MJU9). Med det anförda finner utskottet syftet med motionerna 2003/04:MJ447 (kd) yrkandena 10 och 11 och 2004/05:MJ350 (v) yrkande 12 i allt väsentligt tillgodosett. Någon ytterligare åtgärd med anledning av motionsyrkandena anser utskottet inte påkallad.

Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för viltförvaltningen skall alla växter och djur, som finns naturligt i landet, långsiktigt bevaras i livskraftiga bestånd, och naturen skall också kunna nyttjas på ett hållbart sätt. Förvaltningen av de vilda djuren regleras i lagstiftning som grundas på internationella konventioner, bl.a. den om biologisk mångfald från år 1992. I regeringen delas ansvaret mellan Miljö- och Jordbruksdepartementen. I riktlinjerna anförs vidare att Naturvårdsverket har ansvar för viltförvaltningen. Viltvårdens intressen vägs mot allmänna och enskilda intressen, t.ex. jakt och intresset att få skinn och kött mot fågelskådning och andra naturupplevelser. Viltförvaltningen styrs av jaktlagstiftningen. Här finns regler om både jakt på mer allmänna arter och skydds jakt på vilda djur, som ännu inte finns i livskraftiga bestånd.

Slutligen har utskottet inhämtat att Svenska Jägareförbundet nyligen har utkommit med ny kurslitteratur för jägarexamen där frågor om bl.a. etik inom jakten har fått betydligt större utrymme än tidigare.

Med det ovan anförda avstyrker utskottet motionerna 2003/04:MJ273 (s) yrkandena 1 och 2, 2003/04:MJ302 (fp), 2003/04:MJ424 (mp) yrkande 1, 2003/04:MJ477 (kd) yrkande 4 och 2004/05:MJ310 (fp) i den mån de inte kan anses tillgodosedda.

Som utskottet tidigare uttalat skall fångstmetoder som innebär ett stort lidande för djuret inte vara tillåtna. Våren 2004 hänvisade utskottet till ett avtal om humana fångstmetoder som har förhandlats fram mellan EU, USA, Kanada och Ryssland som bl.a. stadgar att fångstmetoderna skall vara testade och innebära att djuret omedelbart dör eller att djuret inte erhåller oacceptabla skador vid fångsten. Hittills har EU och Kanada ingått avtalet. Inom EU pågår därför för närvarande arbete med ett implementeringsdirektiv för fällfångst (COM[97] 251 final) (bet. 2003/04:MJU14). Liksom vid tidigare behandlingar av liknande motioner förutsätter utskottet att regeringen även i det fortsatta arbetet verkar för att samtliga parter ansluter sig till avtalet om humana fångstmetoder och att handel med skinn från djur som fångats i fällor som innebär lidande för djuret inte skall förekomma. Motion 2004/05:MJ314 (fp) yrkandena 2 och 3 får därför anses tillgodosedd utan något särskilt riksdagens uttalande i frågan.

Jakttiderna, som beslutas av regeringen och gäller tills vidare, är upptagna i bilagorna 1–4 i jaktförordningen (1987:905). Vid behov föreslår Naturvårdsverket regeringen ändringar i jakttiderna. Enligt bilaga 4 till jaktförordningen (1987:905) får under vissa tider *sädgås* som uppträder vid fält med oskördad gröda i Östergötlands län och Örebro län samt i vissa kommuner i Västra Götalands län och vid fält besådda med höstgrödor i Blekinge län och Skåne län jagas om det behövs för att förebygga skada. *Grågås* som uppträder vid fält med oskördad gröda får jagas i hela landet utom i Dalarnas län, Gävleborgs län, Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län och Norrbottens län om det behövs för att förebygga skador. Av samma skäl får under hela året även *kanadagås* som uppträder vid fält med oskördad gröda eller som orsakar sanitär olägenhet jagas hela året.

Utskottet har inhämtat att Naturvårdsverket den 5 juni 2003 föreslog i svar på remiss till regeringen om bl.a. jakttider för vissa gäss att jakttiderna för grågås bör utökas enligt följande:

- att den allmänna jakten för *grågås* i Blekinge län, Hallands län och Skåne län förlängs så att den avslutas den 31 december i stället för den 31 oktober som nu gäller,
- att den s.k. 11-regeln slopas vid jakt efter gäss i södra Sverige så att den allmänna jakten skall kunna utnyttjas med effektivt,
- att tid för skydds jakt på grågås införs i Blekinge län och Skåne län under tiden den 1 januari–den 15 mars vid fält med höstsådd gröda.

Enligt vad utskottet inhämtat har regeringen ännu inte ändrat jakttiderna enligt förslaget. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2003/04:MJ212 (c) och 2003/04:MJ286 (c) i den mån de inte kan anses tillgodosedda.

När det gäller *morkulla* har utskottet tidigare redovisat (bet. 2001/02:MJU18 och 2002/03:MJU9) att i de sex nordligaste länen den allmänna jakttiden efter morkulla löper under perioden från den 21 augusti till den 31 oktober. I övriga delar av landet får morkulla jagas under tiden den 1 augusti till den 30 november. Som utskottet anförde våren 2000 (bet. 1999/2000:MJU17) beslutade regeringen den 17 juni 1999 att pågående försök med sommarjakt efter morkulla inte skulle förlängas. En utvärdering av försöken, som hade pågått under en tvåårsperiod, visade sig inte uppfylla vare sig svenska krav eller bestämmelserna i EU:s fågeldirektiv. Utvärderingen gav också vid handen att avskjutningen var mer än fyra gånger större än vad man tidigare förmodat. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att motion 2003/04:MJ420 (mp) bör avslås i den mån den inte kan anses tillgodosedd.

Enligt jaktförordningen (1987:905) får allmän jakt efter *svärta* bedrivas i Gävleborgs, Västernorrlands och Västerbottens län: inlandsområdena, Dalarnas län Jämtlands län, Norrbottens län: inlandsområdet utom gränsälvsområdet den 25 augusti–den 30 november, i Norrbottens län: gränsälvsområdet den 20 augusti kl. 11.00–den 30 november, i övriga delar av landet: inlandsområdena den 21 augusti–den 30 november och i hela landet: kustområdena utom gränsälvsområdet den 1 september–den 31 januari. Som utskottet tidigare anfört presenterar Naturvårdsverket ungefär vart tredje år förslag om nya jakttider för regeringen. Med den anförda avstyrker utskottet motion 2003/04:MJ421 (mp) i den mån den inte kan anses tillgodosedd.

Reservationer

1. Vissa jaktbrott, punkt 3 (v, mp)

av Åsa Domeij (mp) och Sven-Erik Sjöstrand (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om grova jaktbrott. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05: MJ289 yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör verka för att den som gjort sig skyldig till grovt jaktbrott fräntas vapen och jaktlicens. Regeringen bör också se över tillämpningen av straffsatser och straffskala vid grova jaktbrott, t.ex. illegal jakt på rovdjur, för att undersöka om rättstillämpningen är adekvat och speglar samhällets syn på att illegal jakt på rovdjur inte skall kunna tolereras. Detta bör ges regeringen till känna.

2. Jakt på säl, punkt 4 (m, kd, c)

av Catharina Elmsäter-Svärd (m), Lars Lindblad (m), Jan Andersson (c), Bengt-Anders Johansson (m) och Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om metoder för säljakten. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05: MJ462 och avslår motion 2004/05: MJ433 yrkande 1.

Ställningstagande

Enligt vår mening behöver metoderna för säljakten utvecklas. De jaktplatser där säl inte får jagas bör bli föremål för översyn, och länsstyrelsen bör åläggas att tillhandahålla användarvänligt kartmaterial över var jakten kan bedrivas. Vidare bör yrkesfiskare med tillstånd att jaga få möjlighet att jaga från båt direkt i anslutning till fiskeredskapen. Därefter bör jakten utvärderas. Vi anser också att länsstyrelsen bör verka för att fällfångst av säl blir tillåten. Detta bör ges regeringen till känna.

3. Varmintkolor, punkt 5 (m)

av Catharina Elmsäter-Svärd (m), Lars Lindblad (m) och Bengt-Anders Johansson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om användning av s.k. varmintkolor. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:MJ294 yrkande 2 och 2004/05:MJ344 yrkande 2.

Ställningstagande

Rikoschettrisen vid säljakt kan elimineras om s.k. varmintkolor, dvs. kolor understigande 9 grams vikt med anslagsenergi motsvarande klass 1, kunde användas i alla klass 1-vapen. Vi anser därför att varmintkolor bör tillåtas vid säljakt med sådant vapen. Detta bör ges regeringen till känna.

4. Jakt på björn, punkt 6 (kd)

av Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om fördelning av kvoter vid jakt på björn. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ447 yrkande 8.

Ställningstagande

De fördelar som finns med regionalt beslutsfattande har särskilt stor betydelse i de fall där det krävs en snabb beslutsprocess. Länsstyrelsen bör därför få befogenhet att inom länet och genom lokalt förankrade förvaltningsplaner fördela beviljad kvot av björn till länets jaktvårdskretsar. Detta bör ges regeringen till känna.

5. Ersättning för rovdjursangrepp m.m., punkt 7 (m)

av Catharina Elmsäter-Svärd (m), Lars Lindblad (m) och Bengt-Anders Johansson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ersättning för skada på människa och för kostnader till följd av rovdjursangrepp. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ290 yrkande 2 och avslår motionerna 2003/04:MJ306 yrkande 3, 2003/04:MJ355 yrkandena 3 och 4, 2003/04:MJ391 yrkande 3, 2003/04:MJ399 yrkandena 42 och 43, 2003/04:MJ412 yrkande 11, 2004/05:MJ305 yrkande 3, 2004/05: MJ364 yrkandena 1 och 2, 2004/05:MJ369 yrkande 31, 2004/05:MJ397 yrkande 3 och 2004/05:MJ410 yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Som ansvarig för rovdjurspolitiken måste det också åligga regeringen att ta ansvar för effekterna av ökad vargförekomst. Mot den bakgrunden anser vi att skada på människa eller kostnader för enskild med anledning av vargförekomst skall ersättas fullt ut av staten. Detta bör ges regeringen till känna.

6. Ersättning för rovdjursangrepp m.m., punkt 7 (fp)

av Sverker Thorén (fp) och Marie Wahlgren (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om insatser och bidrag för att förebygga rovdjursangrepp. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:MJ369 yrkande 31 och avslår motionerna 2003/04:MJ290 yrkande 2, 2003/04:MJ306 yrkande 3, 2003/04: MJ355 yrkandena 3 och 4, 2003/04:MJ391 yrkande 3, 2003/04:MJ399 yrkandena 42 och 43, 2003/04:MJ412 yrkande 11, 2004/05:MJ305 yrkande 3, 2004/05:MJ364 yrkandena 1 och 2, 2004/05:MJ397 yrkande 3 och 2004/05:MJ410 yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Vi anser att fler insatser behövs för att förebygga rovdjursangrepp och att ersättning bör utgå när skador har uppstått. Reglerna för nödvärnsjakten bör ses över, informationen om förebyggande åtgärder bör förbättras och åtgärder bör inledas så snart tecken finns på kommande expansion i nya områden. Naturvårdsverket bör ha det övergripande ansvaret när det gäller beslut i skyddsjaksfrågor, och staten skall ge ersättning för skador förorsakade av vilt. Detta bör ges regeringen till känna.

7. Ersättning för rovdjursangrepp m.m., punkt 7 (kd)

av Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ekonomisk kompensation till följd av rovdjursangrepp. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ399 yrkandena 42 och 43 samt avslår motionerna 2003/04:MJ290 yrkande 2, 2003/04:MJ306 yrkande 3, 2003/04:MJ355 yrkandena 3 och 4, 2003/04:MJ391 yrkande 3, 2003/04:MJ412 yrkande 11, 2004/05:MJ305 yrkande 3, 2004/05:MJ364 yrkandena 1 och 2, 2004/05:MJ369 yrkande 31, 2004/05:MJ397 yrkande 3 och 2004/05:MJ410 yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Enligt min mening skall tamdjursägare och renägare erhålla full ekonomisk kompensation till följd av rovdjursangrepp. Ersättning skall utgå även för rovdjursangrepp på tamdjur som inte är kopplade till näringsverksamhet. Detta bör ges regeringen till känna.

8. Ersättning för rovdjursangrepp m.m., punkt 7 (c)

av Jan Andersson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om full täckning för kostnader till följd av rovdjurens närvaro. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ355 yrkande 3 och avslår motionerna 2003/04:MJ290 yrkande 2, 2003/04:MJ306 yrkande 3, 2003/04:MJ355 yrkande 4, 2003/04:MJ391 yrkande 3, 2003/04:MJ399 yrkandena 42 och 43, 2003/04:MJ412 yrkande 11, 2004/05:MJ305 yrkande 3, 2004/05:MJ364 yrkandena 1 och 2, 2004/05:MJ369 yrkande 31, 2004/05: MJ397 yrkande 3 och 2004/05:MJ410 yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Många landsbygdsbor ser sin årliga inkomst minska i takt med att rovdjurens antal ökar inom deras verksamhetsområden. Jag anser det därför fullt berättigat att staten svarar för full täckning av de extrakostnader som drabbar djurägare på grund av rovdjurens närvaro. Detta bör ges regeringen till känna.

9. Vildsvin, punkt 9 (kd)

av Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åtgärder för att begränsa vildsvinsstammen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:MJ475 yrkande 2 och avslår motionerna 2003/04:MJ213, 2003/04:MJ283, 2003/04:MJ321, 2003/04:MJ356, 2004/05: MJ390 yrkandena 1 och 2, 2004/05:MJ475 yrkande 1 och 2004/05:MJ484.

Ställningstagande

Det är enligt min mening hög tid att med kraftfulla åtgärder begränsa den snabbt expanderande vildsvinsstammen. Fler vildsvin måste skjutas för att vi i någon mån skall komma till rätta med de problem dessa djur skapar inte minst för jordbruket. Regeringen bör därför ta initiativ till en kartläggning av problemen med vildsvinen. Detta bör ges regeringen till känna.

10. Dubbelregistrering vid älgjakt, punkt 10 (m, c)

av Catharina Elmsäter-Svärd (m), Lars Lindblad (m), Jan Andersson (c) och Bengt-Anders Johansson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om avskaffande av dubbelregistrering vid älgjakt. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:MJ404 yrkande 14, 2004/05:MJ215 och 2004/05:MJ266 samt avslår motion 2003/04:MJ447 yrkande 1.

Ställningstagande

Enligt vår mening orsakar dubbelregistrering vid älgjakt besvär och onödiga konflikter mellan renägande samer och ortsbefolkningen i vissa områden. Medlemmarna i sameby måste tillförsäkras den jakträtt de har i enlighet med renskötselrätten och registreringen av älgjaksområdet förbehållas markägaren eller den till vilken markägaren upplåtit sin jakträtt. Mot denna bakgrund anser vi att dubbelregistreringen vid älgjakt måste avskaffas. Detta bör ges regeringen till känna.

11. Dubbelregistrering vid älgjakt, punkt 10 (kd)

av Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om konflikter vid dubbelregistrering av rätten till älgjakt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04: MJ447 yrkande 1 och avslår motionerna 2003/04: MJ404 yrkande 14, 2004/05: MJ215 och 2004/05: MJ266.

Ställningstagande

Dubbelregistrering av älgjaktsrätten innebär en källa till konflikter mellan ortsbojaktlag och samebyns jägare och medför ökad olycksrisk. Systemet reser också frågan om markägares rätt till sin egen mark. I de fall där anspråk på kompensation framförs är det statens ansvar att i görligaste mån finna lösningar på detta problem. Detta bör ges regeringen till känna.

12. Småviltsjakt ovanför odlingsgränsen, punkt 12 (fp)

av Sverker Thorén (fp) och Marie Wahlgren (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utvärdering av småviltsjakten och handredskapsfisket ovanför odlingsgränsen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04: MJ275 och avslår motionerna 2003/04: MJ447 yrkande 3, 2004/05: MJ264 yrkandena 1 och 2 samt 2004/05: MJ303.

Ställningstagande

Enligt vår mening bör en utvärdering göras av småviltsjakten och handredskapsfisket ovan odlingsgränsen och på renbetesfjället. Målet med utvärderingen skall bl.a. vara att utröna i vilken mån lagstiftningen främjat samernas möjligheter till ett eget kultur-, samfunds- och näringsliv. Detta bör ges regeringen till känna.

13. Småviltsjakt ovanför odlingsgränsen, punkt 12 (kd)

av Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åtgärder för att överbygga motsättningar när det gäller småviltsjakt i fjällen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04: MJ447 yrkande 3 och avslår motionerna 2003/04: MJ275, 2004/05: MJ264 yrkandena 1 och 2 samt 2004/05: MJ303.

Ställningstagande

När det gäller småviltsjakt i fjällen bör frågor om avlysning av renbetesområden, storlek på områdena, tidpunkter för samt prissättning av jakten beslutas på lokal nivå med lokala företrädare för turistföretagare och renägande företag i förening. Härmed bör de motsättningar som finns mellan intressegrupperna kunna biläggas och jakten som turistföreteelse kunna utvecklas positivt och till nytta för inlandet i stort. Detta bör ges regeringen till känna.

14. Viltvårdsområden, punkt 13 (m)

av Catharina Elmsäter-Svärd (m), Lars Lindblad (m) och Bengt-Anders Johansson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ändrade bestämmelser för viltvårdsområde. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05: MJ518 och avslår motionerna 2003/04: MJ447 yrkande 12 och 2004/05: MJ452.

Ställningstagande

I dag har även arrendator rösträtt vid val av styrelse i viltvårdsområde, vilket kan innebära att markägare blir bortröstade av sina egna arrendatorer. Detta är inte tillfredsställande, och vi anser därför att endast de i viltvårdsområdet ingående markägarna eller den som företräder markägaren skall ha rösträtt. Detta bör ges regeringen till känna.

15. Viltvårdsavgift för ungdomar, punkt 15 (m)

av Catharina Elmsäter-Svärd (m), Lars Lindblad (m) och Bengt-Anders Johansson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om avskaffande av viltvårdsavgiften för ungdomar mellan 15 och 18 år. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ250.

Ställningstagande

Enligt vår mening innebär den statliga jaktkortsavgiften för ungdomar mellan 15 och 18 år som utövar uppsiktsjakt en ren dubbelbeskattning. Ett avskaffande av denna kostnad för ungdomarna skulle vara en tydlig signal för att skapa ett bredare engagemang när det gäller jakten. Detta bör ges regeringen till känna.

16. Minskade klövviltsstammar, punkt 16 (mp)

av Åsa Domeij (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åtgärder för minskade klövviltsstammar. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:MJ434 yrkande 14.

Ställningstagande

Stora klövviltsstammar orsakar i dag skogsbruket höga kostnader i form av sämre virkeskvalitet och dålig återväxt, vilket inte kan jämföras med de ekonomiska insatser som jakten inbringar. Enligt min mening måste underlag om betesskadornas omfattning tas fram och följas av riktade informationsinsatser till såväl skogsägare som jägare. Arbetet med att minska viltbetesskadorna bör finansieras via Viltvårdsfonden. Detta bör ges regeringen till känna.

17. Rörelsehindrades möjligheter att delta i jakt, punkt 17 (m, kd, c)

av Catharina Elmsäter-Svärd (m), Lars Lindblad (m), Jan Andersson (c), Bengt-Anders Johansson (m) och Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om möjlighet i vissa fall att jaga från motordrivet fordon. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:MJ221.

Ställningstagande

Vi anser att möjlighet bör finnas att jaga från motordrivet fordon och att kravet på uppgift om vilket vilt som planeras jagas eller hur många djur som planeras fällas bör tas bort. Jaktförordningen (1987:905) bör därför ändras så att människor med permanenta rörelsehinder undantas från bestämmelsen. Detta bör ges regeringen till känna.

18. Kvinnors medverkan när det gäller rovdjursfrågor, punkt 18 (v, mp)

av Åsa Domeij (mp) och Sven-Erik Sjöstrand (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åtgärder för förstärkning av kvinnors deltagande när det gäller rovdjursfrågor. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:MJ289 yrkande 6.

Ställningstagande

Det är enligt vår mening förkastligt ur demokratisk synvinkel att kvinnors medverkan och kvinnors åsikter inte lyfts fram och understryks på ett tydligare sätt i rovdjursdebatten. Regeringen bör därför verka för att kvinnor, såväl på myndigheter och verk som inom organisationer och som individer, ges ett förstärkt deltagande när det gäller rovdjursfrågor. Detta bör ges regeringen till känna.

19. Krav på kontinuerliga skjutprov, punkt 20 (v, mp)

av Åsa Domeij (mp) och Sven-Erik Sjöstrand (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om krav på kontinuerliga skjutprov. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:MJ350 yrkande 10.

Ställningstagande

I syfte att ytterligare förbättra djurskyddsaspekterna inom jakten bör det införas krav på kontinuerliga skjutprov för aktivt deltagande i jakt. För att minska skadeskjutningen bör en sådan bestämmelse införas i jaktlagstiftningen. Detta bör ges regeringen till känna.

20. Jaktgäst vid lodjursjakt, punkt 21 (kd)

av Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om folkbokföringens betydelse för deltagande i lodjursjakt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ447 yrkande 7.

Ställningstagande

Det torde ligga inom ramen för jaktledarens kompetens att avgöra huruvida en jaktgäst är lämplig att delta i lodjursjakt, liksom att denna lämplighet i inget avseende kan hänga samman med folkbokföring. Därför anser jag att jaktgäst vid lodjursjakt inte skall behöva vara folkbokförd i det län där jaktmarken är belägen. Detta bör ges regeringen till känna.

21. Fångstredskap, punkt 22 (mp)

av Åsa Domeij (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om prövning av fångstredskap. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ424 yrkandena 2–4 och avslår motion 2003/04:MJ304.

Ställningstagande

Enligt min mening bör 11 § jaktförordningen ändras så att både Naturvårdsverket och Djurskyddsmyndigheten skall pröva fångstredskapen. Utifrån en sådan författningsändring bör en omprövning göras av existerande typgodkännanden, och i denna omprövning bör de fångstredskap prioriteras som syftar till att fånga viltet levande. Detta bör ges regeringen till känna.

22. Eftersök av vilt, punkt 23 (m)

av Catharina Elmsäter-Svärd (m), Lars Lindblad (m) och Bengt-Anders Johansson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om prioritering vid eftersök av vilt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04: MJ332 och avslår motionerna 2003/04: MJ447 yrkande 9, 2004/05: MJ352 yrkande 2, 2004/05: MJ422 och 2004/05: MJ523.

Ställningstagande

Det är viktigt att eftersök av vilt kan inledas snarast efter olyckstillfället. Vi anser därför att regeringen via Naturvårdsverket skall ge polisen samma uppdragsprioritet vid eftersök av anmälningspliktigt trafikskadat vilt, oberoende av om viltet tillfaller staten eller inte. Detta bör ges regeringen till känna.

23. Eftersök av vilt, punkt 23 (kd)

av Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ersättning till organisationer och enskilda vid eftersök av vilt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04: MJ447 yrkande 9 och avslår motionerna 2003/04: MJ332, 2004/05: MJ352 yrkande 2, 2004/05: MJ422 och 2004/05: MJ523.

Ställningstagande

Arbetet med eftersök av skadat vilt finansieras delvis av Vägverket samtidigt som flera organisationer och enskilda bidrar med ideellt arbete. Enligt min mening bör detta viktiga arbete uppvärderas och ersättning utgå till de organisationer och enskilda som i dag arbetar ideellt. Detta bör ges regeringen till känna.

24. Eftersök av vilt, punkt 23 (c)

av Jan Andersson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ersättning till jägare vid eftersök av vilt. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05: MJ422 och avslår motionerna 2003/04: MJ332, 2003/04: MJ447 yrkande 9, 2004/05: MJ352 yrkande 2 och 2004/05: MJ523.

Ställningstagande

Inte minst mot bakgrund av en kraftigt växande vildsvinsstam har frågan om ersättning till eftersöksjägare blivit mer aktuell än tidigare. Ett system för att ersätta dessa jägare i de fall de lider ekonomisk skada vid eftersök av trafikskadat vilt bör därför tillskapas. Detta bör ges regeringen till känna.

25. Jaktetiska principer, punkt 24 (kd, mp)

av Åsa Domeij (mp) och Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kompetent jakt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04: MJ447 yrkande 11 och avslår motionerna 2003/04: MJ447 yrkande 10 och 2004/05: MJ350 yrkande 12.

Ställningstagande

Vi anser att en kompetent jakt skall vara hänsynsfull, reglerad och långsiktigt hållbar och anpassas till populationerna av de jagade arterna och deras utveckling över tid och rum. Jakten bör även ta hänsyn till de arter som är beroende av arter som jagas, t.ex. jaktfalkens beroende av ripan som födodjur. Ingen jakt bör förekomma på hotade arter eller på arter där populationen minskar kraftigt, oavsett orsak, och jakt under vår och sommar på

arter som då är under flytt och reproduktion bör inte vara tillåten. Slutligen bör jakten utformas utifrån ett viltvårdsperspektiv som fokuserar på långsiktig förvaltning av viltbestånden. Detta bör ges regeringen till känna.

26. Jaktetiska principer, punkt 24 (v)

av Sven-Erik Sjöstrand (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om etik i jägarutbildningen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:MJ350 yrkande 12 och avslår motion 2003/04:MJ447 yrkandena 10 och 11.

Ställningstagande

Trots att svensk jakt bedrivs på ett tillfredsställande sätt finns fortfarande utrymme för förbättringar. Jag anser därför att etik skall ingå i jägarutbildningen och införas som en portalparagraf i jaktlagstiftningen. Detta bör ges regeringen till känna.

27. Djurskyddsaspekter på jakt, punkt 25 (mp)

av Åsa Domeij (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en utredning om djurskyddsaspekter på jakt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ424 yrkande 1 och avslår motionerna 2003/04:MJ273 yrkandena 1 och 2, 2003/04:MJ302 och 2004/05:MJ310.

Ställningstagande

Enligt min mening bör regeringen, i samarbete med Naturvårdsverket och Djurskyddsmyndigheten, initiera en utredning angående djurskyddsaspekter på jakt. Detta bör ges regeringen till känna.

28. Utsättning av uppfött vilt, punkt 26 (kd)

av Björn von der Esch (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om djurskyddsaspekten vid utsättning av uppfött vilt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ447 yrkande 4.

Ställningstagande

Vid utsättning av uppfött vilt är det enligt min mening av vikt att djurskyddsaspekten beaktas. Detta innebär bl.a. att inga uppfödda fåglar sätts ut innan de är mogna att fullt ut fungera i den biotop där de placeras. Vidare bör jakt inte bedrivas på ett sådant sätt att det utsatta viltet inte finner trivsel i området eller i övrigt kan leva ett naturligt liv. Slutligen bör jaktförordningen revideras så att de särskilda omständigheterna vid utsättning av uppfött vilt beaktas i större utsträckning än för närvarande. Detta bör ges regeringen till känna.

29. Åtgärder mot vildgässens skadegörelser, punkt 28 (c)

av Jan Andersson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utökad jakt på vildgäss. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ212 och avslår motion 2003/04:MJ286.

Ställningstagande

Enligt min mening kan lösningen på problemet med vildgässens skadegörelser vara dels att de får jagas under längre tid, dels att skydds jakt på de fålt som vildgässen skadar bör underlättas. Detta bör ges regeringen till känna.

30. Jakt på morkulla, punkt 29 (mp)

av Åsa Domeij (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i anförts i reservationen om ändring av tiderna för jakt på morkulla. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ420.

Ställningstagande

Det var uppenbart att den tidigare jakttiden för morkulla med start första måndagen efter midsommar stred mot EU:s fågeldirektiv. Även jaktstarten den 21 augusti infaller emellertid under häckningstid och strider alltså även den mot direktivet, som ju skall utgöra minimikravet i unionen. Mot den bakgrunden anser jag att tidpunkten för när jakt på morkulla kan inledas måste omprövas. Detta bör ges regeringen till känna.

31. Jakt på svärta, punkt 30 (v, mp)

av Åsa Domeij (mp) och Sven-Erik Sjöstrand (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i motionen om förbud mot jakt på svärta. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ421.

Ställningstagande

Antalet svärter har minskat dramatiskt. Trots detta sker jakten under häckningstid, vilket strider mot EU:s fågeldirektiv. Vi anser att regeln bör vara att en art som återfinns i Artdatabankens hotlista inte skall jagas, vilket innebär att svärtan bör fredas genom att jakten på arten tas bort. Detta bör ges regeringen till känna.

Särskilda yttranden

1. Frågor om skyddsjakt som har behandlats tidigare under mandatperioden, punkt 1 (m, kd, c)

Catharina Elmsäter-Svärd (m), Lars Lindblad (m), Jan Andersson (c), Bengt-Anders Johansson (m) och Björn von der Esch (kd) anför:

Utskottet har i detta betänkande enats om att avstå från att mer utförligt i sak behandla motioner om skyddsjakt på initiativ av enskild med och utan tillstånd samt om beslutsnivån för sådan jakt. Detta innebär att utskottet har avstyrkt motionerna med generell hänvisning till utskottets fördjupade behandling våren 2004 i betänkande 2003/04:MJU18 om skyddsjakt på rovdjur m.m. Vi vidhåller dock våra respektive ställningstaganden i dessa frågor så som de kommit till uttryck i betänkanden tidigare under innevarande mandatperiod.

2. Djurskyddsaspekter på jakt, punkt 25 (mp)

Åsa Domeij (mp) anför:

Jag anser, liksom motionären i motion 2003/04:MJ273, att gods- och andjakt är etiskt tveksam. Trots detta har jag valt att inte ställa mig bakom motionens yrkande om förbud mot sådan jakt, eftersom jag är osäker på hur ett förbud skall avgränsas i praktiken. Det finns emellertid anledning att återkomma i frågan.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003

2003/04: MJ212 av Lars-Ivar Ericson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om åtgärder mot vildgässens skadegörelse.

2003/04: MJ213 av Lars-Ivar Ericson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om åtgärder mot vildsvinen.

2003/04: MJ250 av Jan-Evert Rådström och Ulla Löfgren (båda m):

Riksdagen beslutar avskaffa den statliga jaktkortsavgiften för ungdomar mellan 15 och 18 år som utövar uppsiktsjakt.

2003/04: MJ273 av Jan Emanuel Johansson (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om alternativ till jakt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om gods jakt.

2003/04: MJ275 av Liselott Hagberg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en utvärdering av småviltsjakten och av handredskapsfisket ovan odlingsgränsen och på renbetesfjället.

2003/04: MJ283 av Maria Larsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en översyn i syfte att hålla vildsvinsstammen på en acceptabel nivå.

2003/04: MJ286 av Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att införa generell skydds jakt på grågås.

2003/04: MJ290 av Lennart Hedquist m.fl. (m, fp, kd, c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att skada på människa eller kostnader för enskild med anledning av vargförekomst skall ersättas fullt ut av staten.

2003/04: MJ294 av Patrik Norinder (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om s.k. varmintkolor.

2003/04: MJ302 av Birgitta Ohlsson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att all nöjesjakt och uppfödning och utsättning av gräsänder, raphöns och fasaner för detta ändamål förbjuds.

2003/04: MJ304 av Lennart Fremling (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om överförande av ansvaret för godkännande av fångstredskap från Naturvårdsverket till Djurskyddsmyndigheten.

2003/04: MJ306 av Runar Patriksson (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om antalet vargar och en jaktbar stam.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om ersättning till drabbade av rovdjur.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om lokala analyser av livskvaliteten i vargäta områden.

2003/04: MJ321 av Lars Wegedal m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om vildsvinsstammen.

2003/04: MJ332 av Jan-Evert Rådström och Ulla Löfgren (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att regeringen via Naturvårdsverket ger polisen samma uppdragsprioritet vid eftersök av anmälningspliktigt trafikskadat vilt, oberoende av om det tillfaller staten eller inte.

2003/04: MJ355 av Viviann Gerdin (c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att staten svarar för full täckning av extrakostnader som drabbar djurägare på grund av rovdjurens närvaro.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att utvidga ersättningsreglerna till att även omfatta kostnader för instängsling av hästar i områden med varg.

2003/04: MJ356 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att begränsa vildsvinets ökningstakt i Sverige.

2003/04: MJ390 av Gunnar Sandberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om älgjakt.

2003/04: MJ391 av Dan Kihlström och Mikael Oscarsson (båda kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om full ekonomisk ersättning vid rovdjursangrepp.

2003/04: MJ399 av Alf Svensson m.fl. (kd):

42. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tamdjursägare och renägare skall erhålla full ekonomisk kompensation till följd av rovdjursangrepp.
43. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kompensation för rovdjursangrepp på tamdjur som ej är kopplade till näringsverksamhet.

2003/04: MJ404 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om dubbelregistrering av älgjaktslicenser.

2003/04: MJ412 av Jan Andersson m.fl. (c):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att djurägare måste ges ekonomisk trygghet för eventuella effekter som rovdjuren åsamkar.

2003/04: MJ420 av Åsa Domeij och Mikaela Valtersson (båda mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om jakt på morkulla.

2003/04: MJ421 av Åsa Domeij och Mikaela Valtersson (båda mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om jakttid på svärta.

2003/04: MJ424 av Åsa Domeij och Ingegerd Saarinen (båda mp):

1. Riksdagen begär att regeringen initierar en utredning angående djurskyddsaspekter på jakt i samarbete med Naturvårdsverket och Djurskyddsmyndigheten.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att 11 § jaktförordningen bör ändras så att både Naturvårdsverket och Djurskyddsmyndigheten skall pröva fångstredskapen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att omprövning av existerande typgodkännanden sker utifrån författningsändringen i yrkande 2.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att de fångstredskap som syftar till att fånga viltet levande prioriteras i den omprövning som beskrivs i yrkande 3.

2003/04: MJ447 av Björn von der Esch m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om dubbelregistrering av älgjaksrätten.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om småviltsjakt i fjällen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utsättning av uppfött vilt.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att jaktgäst vid lodjursjakt ej skall behöva vara folkbokförd i det län där jaktmarken är belägen.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att länsstyrelsen bör få befogenhet att inom länet, genom lokalt förankrade förvaltningsplaner, fördela beviljad kvot av björn till länets jaktvårdskretsar.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om eftersök av skadat vilt.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om jaktetiska principer.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kompetent jakt.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om rätten att ej ingå i ett viltvårdsområde.

2003/04: Bo202 av Kenneth Johansson m.fl. (c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett förenklat och mer ändamålsenligt regelsystem samt förbättrade ersättningar för t.ex. rovdjursstängsel.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05: MJ204 av Marietta de Pourbaix-Lundin och Göran Lindblad (båda m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen beslutar ändra 28 § jaktförordningen så att vargen inte skall omfattas av denna paragraf.

2004/05: MJ215 av Anders Sjölund (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om dubbelregistrering vid älgjakt.

2004/05: MJ221 av Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förändra jaktförordningen (1987:905) så att människor med permanent rörelsehinder undantas från bestämmelsen.

2004/05: MJ264 av Krister Hammarbergh (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om svenska jägares möjligheter till småviltsjakt i fjällvärlden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utländska jägares möjlighet till småviltsjakt i den svenska fjällvärlden.

2004/05: MJ266 av Krister Hammarbergh (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett avskaffande av dubbelregistrering vid älgjakt.

2004/05: MJ289 av Sven-Erik Sjöstrand m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att 28 § jaktförordningen inte bör förändras på sådant sätt att varg tillåts skjutas utan att skada först inträffat på tamdjur som befinner sig inom hägnat område eller under omedelbar uppsikt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en översyn av jaktförordningen – dock med bibehållande av ett starkt skydd för rovdjuren – bör ske och att denna skall ske mot bakgrund av problematiken som finns med den illegala jakten.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör verka för att en person som gjort sig skyldig till grovt jaktbrott bör fräntas vapen och jaktlicens.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör se över hur straffsatser och straffskala tillämpas vid grova jaktbrott, som exempelvis illegal jakt på rovdjur, för att undersöka om rättstillämpningen är adekvat.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör verka för att kvinnor, såväl på myndigheter och verk som inom organisationer och som individer, ges ett förstärkt deltagande när det gäller rovdjursfrågor.

2004/05: MJ303 av Liselott Hagberg (fp):

Riksdagen begär att regeringen genomför en utvärdering av lagstiftningen om den fria småviltsjakten och handredskapsfisket ovan odlingsgränsen och på renbetesfjället.

2004/05: MJ305 av Dan Kihlström och Mikael Oscarsson (båda kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ändring i 28 § jaktförordningen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om full ekonomisk ersättning för rovdjursangrepp.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att begränsad licensjakt tillåts i områden med stark koncentration av varg.

2004/05: MJ310 av Birgitta Ohlsson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att all nöjesjakt samt uppfödning och utsättning av gräsänder, raphöhns och fasaner för detta ändamål förbjuds.

2004/05: MJ311 av Birgitta Ohlsson (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skydds jakt på varg först bör tillåtas när vargstammen nått ett antal på 200 individer och då enbart gälla utvidgad jakträtt i renskötseområden.

2004/05: MJ314 av Birgitta Ohlsson (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige verkar för importförbud av päls kommen från djur fångade i bensax, snara eller kroppsfalla.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige i internationella sammanhang verkar för att bensax, snara eller kroppsfalla skall förbjudas som fångstmetoder.

2004/05: MJ320 av Hans Stenberg och Susanne Eberstein (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om jakt på lodjur.

2004/05: MJ336 av Carl-Erik Skårman (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om jakt på rovdjur och behovet av regler för framtida licensjakt på varg.

2004/05: MJ344 av Patrik Norinder (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om s.k. varmintkolor.

2004/05: MJ350 av Sven-Erik Sjöstrand m.fl. (v):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det skall fordras krav på kontinuerligt skjutprov för att få delta aktivt i jakt. Detta bör finnas med i jaktlagstiftningen som ett krav för att minska skadeskjutningen.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att etik skall ingå i jägarutbildningen samt att etik införs som portalparagraf i jaktlagstiftningen.

2004/05: MJ352 av Viviann Gerdin och Rigmor Stenmark (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att 28 § måste förändras för att stärka djurägarens rätt att försvara sina djur.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att full ekonomisk ersättning skall utgå för skadade/döda djur, material och djurägarens merarbete vid eftersök av försvunna djur.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att beslut rörande varg skall överflyttas från Naturvårdsverket till länsstyrelserna.

2004/05: MJ364 av Jörgen Johansson (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att fastställa principen om att den som åsamkar annan skada skall ersätta skadan.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att staten ersätter de markägare som lidit ekonomisk skada på grund av en ökad rovdjursstam.

2004/05: MJ369 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om de regionala rovdjursgruppernas och det nationella rovdjursrådets funktion.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökande insatser för att förebygga rovdjursangrepp och bidrag när skador uppstått.

2004/05: MJ390 av Birgitta Carlsson och Staffan Danielsson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att vidta åtgärder för att minska vildsvinsstammen i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att stärka jordbruksarrandatorernas rätt vid viltskador orsakade av vildsvin.

2004/05: MJ397 av Runar Patriksson (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om ersättning till drabbade djurägare.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om lokala analyser av livskvaliteten för boende i varg-täta områden.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om skydds- och licensjakt i 27 och 28 §§ i lagen om jakt.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att beslutsnivån bör vara så lokal som möjligt.

2004/05: MJ410 av Birgitta Carlsson och Annika Qarlsson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att en ändring skyndsamt görs av de paragrafer i jaktförordningen som gör det möjligt att direkt skydda sina tamdjur vid rovdjursangrepp.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om huruvida full ekonomisk ersättning skall utbetalas för rovdjursangrepp på tamdjur.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att de djurägare som för att skydda sina tamdjur mot rovdjur måste sätta upp särskilda viltstängsel skall hållas skadeslösa för den merkostnad som detta försakar.

2004/05: MJ422 av Jan Andersson och Eskil Erlandsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om ett system för att ersätta eftersöksjägare om de lider ekonomisk skada vid eftersök av trafikskadat vilt.

2004/05: MJ424 av Kenneth Johansson och Eskil Erlandsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om behovet av att vidta de åtgärder som behövs för att en begränsad jakt på lodjur åter skall medgivas utanför renskötselområdet.

2004/05: MJ433 av Eskil Erlandsson och Agne Hansson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att länsstyrelserna omedelbart ges i uppdrag att se över begränsningarna för var säljakten får bedrivas och i förekommande fall ta bort de begränsningar som hindrar att den årliga kvoten kan uppfyllas.

2004/05: MJ434 av Åsa Domeij m.fl. (mp):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om minskade klövviltsstammar.

2004/05: MJ452 av Karl Gustav Abramsson och Sören Wibe (båda s):
Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av viltvårdslagen i enlighet med motionen.

2004/05: MJ462 av Birgitta Sellén och Sven Bergström (båda c):
Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att utveckla metoderna för säljakten.

2004/05: MJ475 av Mikael Oscarsson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att begränsa vildsvinets ökningstakt i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om en kartläggning av problemen med vildsvinen.

2004/05: MJ476 av Henrik S Järrel (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om den s.k. viltvårdsavgiften (41 § 1 jaktlagen [1987:259]).

2004/05: MJ482 av Jörgen Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att tillväxt av enskild art inte skall få ske på annan arts bekostnad så att den biologiska mångfalden utarmas.

2004/05: MJ484 av Lars Wegendal m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om behovet av en vildsvinspolicy och om typgodkända burfällor.

2004/05: MJ503 av Björn von der Esch m.fl. (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om en ny förvaltning av älgstammen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om skydds jakt i samband med rovdjursangrepp.
5. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändringar av 28 § jaktförordningen så att det tydliggörs att en tamdjursägare har rätt att försvara sina djur mot angrepp från varg enligt vad i motionen anförts.
6. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av 27 § jaktförordningen så att Naturvårdsverket får föreskriva att beslut om jakt på varg får meddelas av länsstyrelsen i län med fasta stammar av varg enligt vad i motionen anförts.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att länsstyrelsen bör ges rätt att besluta om jakt på lodjur i de län där arten är rikligt förekommande.

2004/05: MJ518 av Jan-Evert Rådström och Elizabeth Nyström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om valbarhet till styrelse i viltvårdsområde.

2004/05: MJ523 av Eskil Erlandsson och Jörgen Johansson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behov av organisation och finansiering av kostnader för trafikskadat vilt.

2004/05: N414 av Runar Patriksson och Anita Brodén (båda fp):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om delegationsrätt av skyddsjaktsbeslut från Naturvårdsverket till länsstyrelserna.